

75 éves az

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXVII. évf. 13.
(3788.)
2021. március 28.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Fotó: Korniss Péter

Beszéljünk a végtelen szeretet Istenéről

Interjú a Széchenyi-nagydíjas
Dávid Katalinnal

Nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából az állam Széchenyi-nagydíjjal tüntette ki Dávid Katalin Széchenyi-díjas művészettörténészt, a Magyar Művészeti Akadémia tagját. Az életének 98. évében járó és korához képest jó egészségi állapotban lévő, nemzetközi hírű professzor asszony írásban válaszolt kérdéseinkre.

– Tízgyermekes örmény család szülötte. Édesapja, Dávid Lajos a szegedi Egyetemi Gyógyszertár és Gyógyszerészeti Intézet igazgatója volt. Szülei mélyen hívő katolikusok voltak. Állíthatjuk, hogy bele született a katolikus hitbe?

– Igen, ez így igaz. Otthon, Szegeden, a szüleim hálszobájában volt egy családi oltár, melynek uralkodó alakja egy nagy méretű lourdes-i Mária-szobor volt. Itt őriztük azt a Kis Szent Teréz-ereklyét, amit XI. Piusz küldött apának. Itt gyűltünk össze esténként az apa által vezetett közös imádkozásra.

(Folytatás az 5. oldalon)

Szent József igaz ember

Hazánkban is
elkezdődött
az Amoris laetitia-
családév

Ferenc pápa 2020. december 27-én, a Szent Család vasárnapján hirdette meg 2021-re a családnak szentelt különleges évet, amelyet március 19-én, az Amoris laetitia kezdetű apostoli buzdítás közzétételének ötödik évfordulóján nyitott meg.

(Folytatás a 7. oldalon)

Akik sírnak, azoktól ne húzódj félre

A Könnyező Szűzanya
búcsúját ünnepelték
Győrben

A koronavírus-járvány miatt élő közvetítésben tudtak kapcsolódni a hívek országhatáron innen és túl a Könnyező Szűzanya búcsújának ünnepéhez március 17-én. „Tanítsd meg siratni szívünk megkeményedését, sirassuk meg mulasztásainkat, anyagiasságunkat, türelmetlenségünket és minden bűnünket” – Veres András püspök a győri székesegyházban Mária megerősítő szeretetét kérte mindannyiunk számára.

(Folytatás a 3. oldalon)

Az Ecclesia Szövetkezet hetven éve az Egyház szolgálatában

Beszélgetés Török Csabával,
a szervezet elnökével

Az Ecclesia Szövetkezet 1951 szeptemberében alakult meg Budapesten, hogy biztosítsa az Egyház számára a liturgikus és a plébániai élethez szükséges tárgyi feltételeket. Az elmúlt hetven évről és az Ecclesia mai működéséről Török Csabát, az Esztergom-Vári Nagyboldogasszony és Szent Adalbert Főszékesegyházi Plébánia kormányzóját kérdeztük. A Városház utca 1. szám alatt megismerhettük az üzletet és annak dolgozóit is.

– A szövetkezet idén ünnepli fennállásának hetvenedik évfordulóját. Ha utána számolunk, kiderül, hogy a legkegyetlenebb Rákosi-korszak idején alapították az egyházi szövetkezet. Mi volt a megalakulás oka és célja?

– A világháború előtt voltak olyan cégek Budapesten – sőt, Ecclesia néven is futott már egy –, amelyek kifejezetten azzal foglalkoztak, hogy ellátták a templomokat és a plébániákat a hitélethez szükséges felszerelésekkel: liturgikus textiliákkal, ötvöstárgyakkal, borral és ostyával, tömjénnel, de akár faszénnel is. A plébániai irodáknak szükségük volt anyakönyvi lapokra, előjegyzési füzetekre. Nem szoktunk belegondolni abba,

hogy egy templom üzemeltetése speciális tárgyi feltételeket is megkövetel, és ezeket az eszközöket nem tudjuk beszerezni a sarki boltban.

(Folytatás a 9. oldalon)

Dicsőség és szenvedés
Ternyák Csaba egri érsek írása virágvasárnapra
A Biblia üzenete
a 4. oldalon

Az új gyermekvédelmi felelős a megelőzést hangsúlyozza
Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye közleménye
6. oldal

Akik mernek új világot álmodni
Mit jelent apának lenni a Biblia szerint?
Sorozatunk a 8. oldalon

Mértékadó
Kultúra • 75. és rádióműsor

Kerecsüt – Atlasz Gábor festőművésszel
Prokopp Mária Széchenyi-díjat kapott
Aba-Novák széköl Pannonhalmán
Emlékezés Dinnyés József dalutalajdonosra

ISSN 0133-1205

21013

9 770133 120548

MAGYAR
KATOLIKUS
EGYHÁZ

EGYÜTT TÖBBET ADHATUNK
1% | Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatait!

Technikai szám:
0011
www.katolikus.hu

Ellenségeskedés helyett építsük együtt a békét (2.)

A Szentatya beszéde a vallásközi találkozón Irakban

Ábrahám pátriárka, aki ma egy-ségbe gyűjt bennünket, a Magassá-gos próféta volt. Egy ősi jövendölés azt mondja, hogy a népek „ekევassá kovácsolják kardjukat, és lándzsájukat szőlőmetsző késsé” (Iz 2,4). Ez a jövendölés nem vált valóra, sőt, a kardok és lándzsák rakétákká és bombákká váltak. Mivel kezdődhet hát a béke útja? Annak feladásával, hogy legyen ellenségünk. Akinek van bátorsága a csillagokra nézni, aki hisz Istenben, annak nincsenek le-

mi feladatunk, a mai emberisége és mindenekelőtt a mienk, minden val-lás hívóinek feladata, hogy a gyűlö-let eszközeit a béke eszközeivé ala-kítsuk. A mi feladatunk, hogy hatá-rozottan sürgezzük a nemzetek veze-tőit, hogy a fegyverek növekvő terje-dése adja át helyét az élelmiszer-szétosztásnak, az összes ember kö-zött. A mi feladatunk, hogy elhall-gattassuk a kölcsönös vádakát, és így hangot adjunk a bolygónkon élő elnyomottak és eldobottak kiáltásá-

győzendő ellenségei. Csak egyetlen ellensége van, akivel szembe kell néznie, aki szíve ajtaja előtt áll, és ko-pog: ez a gyűlölködés. Míg egyesek inkább arra törekszenek, hogy ellen-ségeik legyenek, s nem arra, hogy ők maguk barátok legyenek, míg sokan saját hasznukat keresik mások kárá-ra, az, aki az ígéretek csillagait nézi, aki Isten útjait követi, nem élhet sen-kivel szemben, hanem csak minden-kiért. Az ilyen ember nem igazolhat semmilyen kényszerítést, elnyomást vagy hatalommal való visszaélést, és nem léphet fel agresszívan.

Kedves barátaim, mindez lehetsé-ges? Ábrahám atyánk, aki tudott re-mélni minden remény ellenére (vö. Róm 4,18), bátorít bennünket. A tör-ténelem során gyakran túlságosan földies célokat követtünk, és min-denki a maga útját járta, de Isten se-gítségével ezen változtathatunk. A

nak: nagyon sok ember nélküli a kenyeret, az orvosságot, az oktatást, a jogokat és a méltóságot! A mi fel-adatunk, hogy rávilágítsunk a pénz körüli gyanús műveletekre, és erő-teljesen követeljük, hogy a pénz ne mindig és ne csak kevesek féktelen jómódját növelje. A mi feladatunk, hogy óvjuk közös otthonunkat a ra-gadozó szándékoktól. A mi felada-tunk emlékeztetni a világot arra, hogy az emberi élet azért értékes, ami, és nem azért, amivel rendelke-zik, és hogy a születendő gyerme-keknek, az időseknek, a migránsok-nak, minden színű és nemzetiségű férfiakra és nőkre az élete mindig szent és ugyanannyit ér, mint min-denki másé! A mi feladatunk, hogy bátran felemljük szemünket, és fel-nézzünk a csillagokra, melyeket Áb-rahám atyánk is látott, az ígélet csil-lagaira.

Ábrahám útja békét hozó áldás volt. De nem volt könnyű: küzdel-mekkel és váratlan eseményekkel kellett szembenéznie. Előttünk is rö-gös út áll, de a nagy pátriárkához hasonlóan nekünk is konkrét lépéseket kell tennünk, úgy kell vándorol-nunk, hogy felfedezzük a másik arcát, hogy osztozzunk emlékeken, te-kinteteken és hallgatásokon, történe-teken és tapasztalatokon. Szíven ütött Dawoodnak és Hasannak, egy kereszténynek és egy muszlimnak a tanúságtétele, akik anélkül, hogy a különbségek eltántorították volna őket, együtt tanultak és dolgoztak. Együtt építették a jövőt és testvér-ként fedezték fel egymást. Az előre-haladáshoz nekünk is valami jót és konkrétat kell tennünk együtt. Ez a követendő út, különösen a fiatalok számára, akik nem kerülhetnek abba a helyzetbe, hogy a múlt konfliktu-sai tönkretegyék álmaikat! Sürgős feladatunk, hogy a testvériségre és a csillagokra nézésre neveljük őket. Ez valódi vészhelyzet; ez lesz a leghaté-konyabb vakcina a békés holnap szá-mára. Mert, kedves fiatalok, ti vagy-tok a mi jelenünk és jövőnk!

Csak másokkal lehet begyógyítani a múlt sebeit. Rafah asszony elmesél-te nekünk Najy hősie példáját, a szabeus-mandeus közösségből, aki életét veszítette, amikor megpróbálta megmenteni muszlim szomszédjá-nak családját. Hány ember van itt, aki csendesen és a világ érdeketlen-ségétől övezve a testvériség útjait in-dította el! Rafah elmesélte nekünk azt is, micsoda kimondhatatlan szen-vedésekkel járt a háború, mely soka-kat arra kényszerített, hogy elhagy-ják otthonukat és hazájukat, hogy jö-vőt keressenek gyermekeik számára. Köszönöm, Rafah, hogy megosztot-tad velünk azt a szilárd elhatározáso-dat, hogy itt maradsz atyáid földjén. Akiknek ez nem sikerült és akiknek menekülniük kellett, találjanak a ki-szolgáltatott és sérült emberekhez méltó, jóindulatú befogadásra!

Ábrahám gyermekeinek imája

Mindenható Isten, Teremtőnk, aki szereted az emberi családot és mind-azt, amit kezded alkotott, mi, Ábrahám fiai és leányai, akik a zsidóság-hoz, a kereszténységhez és az iszlámhoz tartozunk, más hívőkkel és minden jóakarát emberrel együtt, köszönjük neked, hogy a hitben közös atyánkul adtad Ábrahámot, e nemes és kedves föld jeles szü-löttét.

Köszönjük neked példáját, melyet olyan hívó emberként nyújtott, aki a végsőkéig engedelmeskedett neked, otthagya családját, törzsét és ha-záját, hogy olyan földre menjen, amelyet nem ismert.

Köszönjük azt a példát is, amelyet a hitben közös atyánk bátorságról, ki-tartásról, lelkiérettől, nagylelkűségről és vendéglátásról adott nekünk. Különösen köszönjük neked hősie hitét, amelyet azzal bizonyított, hogy kész volt feláldozni fiát, hogy engedelmeskedjen parancsodnak. Tudjuk, hogy ez nagyon nehéz próbatétel volt, amelyből mégis győz-tesen került ki, mert fenntartás nélkül bízott benned, aki irgalmas vagy, és mindig új lehetőségeket nyitasz az újrakezdéshez.

Köszönetet mondunk neked, amiért Ábrahám atyánk megáldásával ál-dássá tetted őt minden nép számára.

Kérünk téged, Ábrahám atyánk Istene és a mi Istenünk, hogy adj nekünk erős hitet, mely tevékeny a jóban, olyan hitet, amely megnyitja szívünket előtted s összes fivérünk és nővérünk előtt; és adj nekünk rendíthetetlen reményt, mely képes mindenütt felismerni hűségedet ígéreteidhez!

Tégy mindnyájunkat szerető törődésed tanújává mindenkivel szemben, különösen a menekültekkel és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyekkel, az özvegyekkel és árvákkal, a szegényekkel és a bete-gekkkel szemben!

Nyisd meg szívünket a kölcsönös megbocsátásra, és tégy bennünket a kiengesztelődés eszközeivé, egy igazságosabb és testvériesebb társa-dalom építőivé!

Fogadd otthonodba, a béke és világosság honába az összes elhunytat, különösen az erőszak és a háborúk áldozatait!

Segítsd a polgári hatóságokat, hogy fel tudják kutatni és meg tudják ta-lálni az elrabolt embereket és hogy meg tudjanak védeni mindenkit, különösen a nőket és a gyermekeket!

Segíts, hogy gondoskodni tudjunk bolygónkról, közös otthonunkról, melyet jóságodban és nagylelkűségben mindannyiunknak adtál!

Támogasd kezünket ennek az országnak az újjáépítésében, és add meg a szükséges erőt, hogy segítsük azokat, akiknek el kellett hagyniuk otthonukat és földjüket, hogy biztonságosan és méltósággal vissza-térhessenek, s új, békés és virágzó életet kezdhessenek! Ámen.

Épp a vendéglátáson keresztül, e földek megkülönböztető jegyén ke-resztül fogadta Ábrahám Isten láto-gatását, és kapta meg a már nem re-mélt fiú ajándékát (vö. Ter 18,1–10). Mi, különböző vallású fivérek és nő-vérek itt otthonra leltünk, és innen együtt szeretnénk elkötelezni ma-

gunkat Isten álmának valóra váltása mellett: hogy az emberi család ven-dégszeretővé és befogadóvá váljon Isten minden gyermeke előtt; hogy ugyanarra az égbe nézve békében járjon ugyanazon a földön.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Az Amoris laetitia-családév kezdetén, március 19-én a Szentatya üzenetét küldött a Mindennapi szeretetünk cí-mű tanulmányi konferencia résztvevőinek. Ebben azt hangsúlyozta, hogy a családpasszorációt a családok mindennapi életébe belépve, az emberek hús-vér valósá-gába ágyazódva kell végezni. Ferenc pápa teljes üzeneté-nek fordítását közreadjuk.

Kedves Testvérek!

Öt évvel ezelőtt jelent meg az *Amoris laetitia* szinódus utáni apostoli buzdítás, a há-zastársi és családi szeretet szépségéről és örömről. Eb-ből az alkalomból azt kértem, hogy szánjunk egy évet a do-kumentum újraolvasására és a téma tanulmányozására, egé-szen a családok 10. világnap-jáig, amely, ha Isten is úgy akarja, 2022. június 26-án Ró-mában lesz. Hálás vagyok az ezt a célt szolgáló kezdemé-nyezéseitekért és kinek-kinek a hozzájárulásáért saját mun-katerületén.

Ebben az ötéves időszak-ban az *Amoris laetitia* egy új útvonal kezdetét jelentette, a család valóságának új lelki-pásztori megközelítésére ösz-tönözött. A dokumentum fő célja annak közvetítése – egy mélyen megváltozott korban és kultúrában –, hogy ma az Egyháznak új szímmel kell néznie a családra: nem elég is-mételgetni a tan értékét és fontosságát, ha nem válnak a család szépségének őrzőivé, és nem foglalkozunk együtt-érzően a család törekénysege-ivel és sebeivel. Ez a két szem-

pont minden családpasszorá-ció középpontja: az evangéli-um világos hirdetése és a kísé-rés gyengédsége.

Egyfelől ugyanis egy olyan Szót hirdetünk a pároknak, a házastársaknak és a családok-nak, amely segíti megérteni egyesülésük és szeretetük hi-teles jelentését, azt, hogy egye-sülésük és szeretetük a szent-háromságos szeretetnek, vala-mint a Krisztus és az Egyház közötti szövetségnek a jele és képmása. Ez az evangélium folytonosan új Szava, amely-ből minden tan, beleértve a családra vonatkozó tant is, alakot ölthet. És ez egy ígé-nyes Szó, amely meg akarja szabadítani az emberi kapcsola-tokat azoktól a rabságoktól, amelyek gyakran eltorzítják arcukat és ingataggá teszik őket: az érzelmek diktatúrája, az ideiglenes felmagasztalása, mely eltántorít az egész életre szóló elköteleződéstől, az indi-vidualizmus túlsúlya, a jövő-től való félelem. Ezekkel a ne-hézségekkel szembesülve az Egyház megerősíti a keresz-tény házastársak számára a házasságnak mint Isten tervé-nek, kegyelme gyümölcsének,

valamint teljességben, hűség-el és ingyeneséggel meg-élendő meghívásának értékét. Ez a módja annak, hogy a kap-csolatok, még ha kudarcok, bukások és változások jellem-zik is útját, megnyíljanak az öröm és az emberi kiteljesedés teljességére, s a testvériség és a szeretet kovászává váljanak a társadalomban.

Másfelől ennek az igehir-detésnek sosem lehet és sosem szabad felülről és kívülről tör-ténnie. Az Egyház a történel-mi valóságba ágyazódik, aho-gyan egykor Mestere is, és ak-kor is, amikor a család evangé-liumát hirdeti, ezt úgy teszi, hogy belebocsátkozik a való életbe, közelről ismeri a ház-as-társak és szülők mindennapi fádadozásait, problémáit, szen-vedéseit, mindazokat a ki-sebb-nagyobb helyzeteket, amelyek megnehezítik és oly-kor meggátolják előrehaladá-sukat. Ez az a konkrét környe-zet, amelyben megéljük min-den-napi szeretetünket. Ezt a címet adták ennek a konfe-renciának: *Mindennapi szerete-tünk*. Találó választás! Arról a szeretetről van szó, amely a házaspár életének egyszerű-ségéből és csendes munkálkodá-sából születik, a házastársak,

az anyák, az apák, a gyerme-kek mindennapi és olykor fá-radságos elkötelezettségéből fakad. Az az evangélium, amely felülről leeresztett tan-ként kínálna magát, és nem lépne be ennek a mindennapi-ságnak a „hús-vér valóságá-ba”, azzal a kockázattal járna, hogy szép elmélet marad, me-lyet időnként erkölcsi köteles-ségként élnek meg az embe-rek. Kísérnünk, hallgatnunk, megáldanunk kell a családok útját! Nem elég kijelölni az irányt, hanem együtt kell járni az utat velük! Tapintatosan és szeretettel be kell lépünk az otthonokba, és azt kell monda-nunk a házastársaknak: az Egyház veletek van, az Úr kö-zel van hozzátok, segíteni aka-runk nektek, hogy meg tudjá-tok őrizni a kapott ajándékot!

Hirdetve az evangéliumot, kísérve az embereket, és bol-dogságuk szolgálatában állva: ily módon segíthetünk a csa-ládoknak abban, hogy hivatá-suknak és küldetésüknek megfelelően járjanak, tudatá-ban a köztük lévő kötelekék szépségének, valamint alap-juknak az Atya, Fiú és Szentlé-lek Isten szeretetében.

Amikor a család ennek az isteni közösségnek a jegyében

él, melynek egzisztenciális vo-natkozásait is kiemeltém az *Amoris laetitia* buzdításban, akkor a család a Szeretet-Isten élő szavává válik, melyet Isten a világért és a világhoz intéz. A családi kapcsolatoknak – vagyis a házasságnak, az anyaságnak, az apaságnak, a gyermekségnek és a testvér-ségnek – a nyelvtana ugyanis az az út, amelyen keresztül a szeretet nyelve kifejeződik, amely értelmet ad az életnek, és emberi minőséget minden kapcsolatnak. Ez a nyelv nem-csak szavakból áll, hanem lét-módokból, beszédmódokból, pillantásokból, másokhoz való kapcsolódásunk gesztusaiból, idő- és térbeli meghatározott-ságaiból is. A házastársak jól tudják ezt, a szülők és a gyere-kek nap mint nap tanulják ezt a szeretet iskolájában, amely a család. És ebben a közegben történik a hit nemzedékek kö-zötti átadása is: a hit pontosan a jó és egészséges kapcsolatok nyelvén keresztül valósul meg, melyeket a családban élünk meg mindennap, külö-nösen akkor, amikor konfliktusokkal és nehézségekkel kell együtt szembenéznünk.

Most, a világvárvány idején, a sok pszichés jellegű baj kö-

zött, túl a gazdasági és egész-ségügyi problémákon mindez nyilvánvalóvá vált: a családi kötelekék kemény megpróbál-tatáson mentek és mennek át, ugyanakkor továbbra is a leg-szilárdabb vonatkozási pon-tot, a legerősebb támaszt, a pó-tolhatatlan menedéket jelentik az egész emberi és társadalmi közösség fenntartásához. Tá-mogassuk hát a családokat! Véd-jük meg attól, ami veszélyezte-ti szépségét! Ámulattal, tapin-tatosan és gyengéden közele-djünk a szeretet eme misztériu-mához! Igyekezzünk megvé-deni értékes és törekény köte-lekeiket: gyermekeket, szülőket, nagyszülőket... Szükség van ezekre a kötelekékre ahhoz, hogy éljünk és helyesen él-jünk, hogy az emberiséget testvériesebbé tegyük!

Ezért a családnak szentelt, ma kezdődő év jó alkalom lesz arra, hogy folytassuk az *Amo-ris laetitia* végiggondolását. És ezért köszönetet mondok nek-te szívből, tudván, hogy a II. János Pál Intézet sokféle módon hozzájárulhat, párbe-szédben a többi akadémiai és lelkipásztori intézményekkel, a családát támogató emberi, lelki és pasztorális odafigye-lés fejlesztéséhez. A názareti Szent Családra bízlak bennete-ket és munkálatokat; és arra kér-lek benneteket, ti is tegyétek ezt velem és szolgálattal.

Fordította: Tózsér Endre SP

Akik sírnak, azoktól ne húzódj félre

A Könnyező Szűzanya búcsúját ünnepelték Győrben

(Folytatás az 1. oldalról)

„Itt, a székesegyházban idén is csak szűk körben ünnepelünk, de reményeim szerint lélekben nagy számban követik a szentmisét. Hagyományosan háromnapos ünnepünk idén ebbe az egyetlen szentmisebe kényszerült. A média – az EWTN (Bonum) Tv, a Magyar Katolikus Rádió és a Mária Rádió – élő közvetítésének köszönhetően ország-határokon innen és túl be tudtak kapcsolódni a hívek a szentmisebe.

A szentmisét a vérről könnyező Szűzanya előtt mindazokért ajánlom, akik lélekben és személyesen velünk ünnepelnek” – köszöntötte Veres András megyéspüspök, a szentmise főcelebránsa és szónoka a híveket. A főpásztorral Reisner Ferenc, a szeminárium rektora; Böcskei Győző plébános és Kálmán Imre püspöki irodaigazgató, valamint Méry László püspöki szertartó koncelebrált. Az asszisztenciában a papnövendékek vonultak be a megyéspüspökkel. Az egész liturgiát átszótták az ének, a búcsú hagyományos dallamai, a kispapok recitálva olvasták fel az olvasmányt és a szentleckét.

1697. március 17-én Írország védőszentje, Szent Patrik ünnepén a Szűzanya szeméből itt reggel 6 órától 9 óráig véres könnyek hulltak – elevenítette föl Veres András a könnyezés történetét. Szentbeszédének középpontjában az együttérzés gondolata állt, és annak hatása életünkre. Mária és Jób példáján, a Sirák fia könyve tanítása alapján építette fel gondolatmenetét.

A könnyezés a szenvedők iránti együttérzés, részvét kifejezése volt, amikor a 17. században ismét véres üldözés tört ki Írországban. A keresztút negyedik stációja juthat eszünkbe, amikor Mária keresztet hordozó Fiával találkozott. Hogy a Szűzanya mit élhetett át, arról mindnyájunknak van sejtése – az édesanyák mindenkinél jobban ismerik ezt a fájdalmat. De akik szenvednek az együttérző szeretet hiányától, azok is tudják, mit élhetett át. Alapvető a vágy az emberben az együttérzésre – szögezte le a főpásztor. – Turgenyev a sikerei közepette merte leírni: odaadná minden tehetségét, minden művét azért az asszonyért, akinek odahaza nem volna közöm-bös, hazajön-e, vagy sem. Mennyire sokan szenvednek mások érzéketlenségétől, de szenvedhetünk mások vagy magunk túlérzékenységtől is.

Kérdezzük meg magunktól, nem vagyunk-e mi magunk ennek okozói.

A szeretet hiányára és gyengeségére vall minden érzéketlenség az egymáshoz való viszonyunkban. Korunk kevés teret enged az érzelmek kifejezésének. Nem ildomos érzéseinkről beszélni, nem jó kimutatni törekenységünket, mert ma megvetik a gyengét, könnyen átgázolnak rajta. Így az ember erősnek, keménynek akarja mutatni magát, ezt várja el tőle a világ. A gyengeségről tudomást sem akarunk venni; ha nem látjuk, nem beszélünk róla, akkor azt gondolhatjuk, nincs is. A gyengeségtől való félelem miatt már észre sem vesszük mások szenvedését. Ugyanakkor mennyire szűkségünk van együttérző szeretetre! – hangsúlyozta Veres András püspök. – Jób könyvében olvassuk: aki nem érez együtt embertársával, az az Úr félelmével is szakít. Istenhiányból fakad tehát az együttérző szeretet hiánya. Isten a szeretet, nélküle embertelenné válik a világ. Napjainkban ennek különösen nagy a veszélye. Tanúi vagyunk annak, hogy ha valaki elfoglalja az Isten helyét, az szükségszerűen pusztulást hoz.

Jób szenvedéséről hallva eljöttek barátai vigasztalni, együttérzésből hét nap és hét éjjel mellette voltak, vele sírtak – olvassuk a Szentírásban. Hála Istennek, mindig vannak és voltak, akik szeretnek bennünket, akik együtt tudnak érezni velünk.

Most, a járvány idején is óriási áldozatokat hoznak másokért az orvosok, az ápolók és sokan mások. De mégis sokan vannak, akik hiányt szenvednek az együttérző szeretetben. Nem látjuk a másik arcán a mosolyt, nem érezhetjük a bátorító kézszorítást, és sokan kényszerülnek búcsúzás nélkül elindulni a földi életből. De az egészségesek között is

sokan szenvednek szeretethiánytól. Idős emberek még magányosabbak lettek, a fiatalok, akiket szintén nem kímél a vírus, felbomlott párkapcsolatról panaszkodnak. Hányan érzik

magukat megalázottnak, kilátástalannak az életüket.

Jézus üzenete mindnyájunkhoz szól: Boldogok vagytok, akik most sírtok, mert örvendezni fogtok. Az örvendezés ugyanis a megváltás természetéhez tartozik. Isten letöröl a szemükről minden könnyet, olvasuk a Jelenések könyvében. Ez adjon erőt mindannyiunknak. A hívő ember számára ez nem csak üres vigasz. A hívő ember tudja: Isten az erőnk, az ő szeretete nem változik, sőt, a bajban még inkább érezhetővé válik.

Mire hív ma? Arra, hogy legyünk együttérzők, cselekvő módon, első sorban azokkal a hozzátartozóinkkal, munkatársainkkal, akikkel megajándékozott a Jóisten. És vegyük észre lakókörnyezetünkben, akiknek szükség van ránk. Feltehetően sok mulasztás terheli lelkünket ezen a téren. Jézus tanításával és életpéldájával

mutatta meg, mit jelent az együttérző szeretet, és a vérről könnyező Szűzanya is erre irányítja rá a figyelmünket. A mindennapi életre ad eligazítást Sirák fia könyve. „Azoktól, akik sírnak, ne húzódjál félre, és gyászolj a gyászolóval, ne légy rest, hanem látogasd meg a betegeket, azáltal növekszik benned a szeretet.” Minél inkább készek és képesek vagyunk egymást gyámolítani, annál erősebbekké válunk a szeretetben és saját bajaink elviselésében is.

De a vérről könnyező Szűzanya azt is üzeni, amit ő maga megélt: feltétel nélkül bizzunk Isten gondviselő szeretetében. Ne önmagunkban, vagyunkban, ne hatalmunkban bízunk, hanem a mindenható Isten gondviselésében, szeretetében. Adja meg Isten nekünk a felismerést, bátorságot, hitet és szeretetet, hogy tudjunk együttérző szívvel élni a vi-

A szentmise végén a papság és az asszisztencia a Könnyező Mária-kegyképhez vonult.

Veres András püspök elcsukló hangon imádkozott, Mária közbenjárását kérte szenvedő Egyházunkért, hazánkért, egyéni és családi életünkért: adja bölcsességét, szeretet és erőt mindazoknak, akik a betegeket szolgálják.

„A szenvedőknek add, hogy egészségüket visszanyerjék, és hálátel szívvel dicsérjenek téged! Sírtál értünk, megmutattad szeretettől gyötrődő szívedet. Ez mindennél nagyobb vigasztalást és erőt ad számunkra, mert így megismerhettük, hogy te jobban szeretsz bennünket, mint mi magunkat. Neked véresen fájt Istennek rajtunk kárba vesztett szeretete. Taníts meg sírni, mert mi nem tudunk jól sírni; sírunk, amikor nem érdemes, és nem sírunk, amikor kellene. Tanítsd meg siratni szívünk eldurvulását, megkeményedését! Sirassuk meg mulasztásainkat, anyagi-asságunkat, evilágiasságunkat, türelmetlenségünket és minden bűnünket, hogy a könnyek árjában megtisztuljunk, és Szent Fiadhoz húsegesek maradjunk.”

Végül a teljes búcsú elnyeréséért imádkozott a Győri Egyházmegye főpásztora.

*

A püspöki szentmise zenei szolgálatát a győri Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet énekkara látta el. A szentmisén felhangzott többek között Kodály Zoltán *Stabat Mater* című kórusműve, valamint Halmos László *Missa Ja-urinensis (Győri mise)* című ordináriumának tételei. Halmos László e művét a Könnyező Szűzanya-kegykép csodájának 250 éves jubileumára írta 1947-ben. Az évforduló ünnepségein sok ezer hívő énekelte.

Trauttwien Éva
Fotó: Lambert Attila

Ferenc pápa 2020. december 8-án, a szeplőtelen fogantatás ünnepén Szent József-évet hirdetett, majd december 27-én, a Szent Család vasárnapján bejelentette, hogy 2021. március 19-én, Szent József ünnepén megnyitja az Amoris laetitia-családévet. Az alábbiakban Veres András győri megyéspüspöknek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökének Szent József ünnepére írt üzenetét közöljük.

Lassan már kezdjük megszokni, hogy Ferenc pápa újra és újra prófétai erejű, meghökkenítő kijelentéseket és kezdeményezéseket tesz az egész Egyház számára. Felráznak bennünket a Szentatya ezen cselekedetei. Ezek közé sorolhatjuk azt a mostani szándékát is, hogy az elmúlt év december 8-án meghirdette a Szent József-évet. Ebből az alkalomból egy nagyon gazdag apostoli buzdítással fordult a hívő emberekhez. Megkockáztatjuk, a nem hívő emberek is lelki haszonnal olvashatnák ezt a levelet.

Kétségtelen, az Egyház kezdetétől fogva, de az utóbbi évszázadokban különös mó-

don is a pápák figyelmének előterébe került Szent József alakja. Így különböző titulusokkal illették őt a századok folyamán: IX. Piusz pápa „az Egyház védőszentjének”, XII. Piusz „a munkások védelmezőjének”, II. János Pál „a Megváltó őrzőjének” nevezte. Arról sem feledkezhetünk el, hogy nagyon régi hagyomány szerint szokás Szent Józsefet „a jó halál kiesdőjének” is nevezni. Ezek a megnevezések mind-mind arra utalnak, hogy a hívő emberek lelki életének alakulásában Szent Józsefnek – az evangéliumokban való „hallgatása” ellenére is – mind a mai napig nagy hatása van. Talán az sem véletlen,

Jézus küldetését volt hivatott szolgálni

Veres András püspök üzenete
Szent József ünnepére

hogy XVI. Benedek pápa kezdeményezésére Ferenc pápa a megválasztása után nem sokkal (2013. május 1-jén) úgy rendelkezett, hogy a továbbiakban a szentmisében mind a négy eucharisztikus kánonban a Boldogságos Szűz Mária nevének említése után Szent Józsefet is megszólítsuk. A nép ajkán szerte a világegyházban sok-sok imádság él, amelyek szintén ennek az élő tisztületnek a kifejeződései. Talán az sem érdektelen ebben az összefüggésben, hogy bizonyára azért kapja nagyon sok fiúgyermek ma is a József nevet, mert szülei vallásossá-

gában megkülönböztetett szerepe van a szentnek.

Most rajtunk a sor, hogy a Szentatya prófétai kezdeményezését kövessük.

Egy teljes esztendő áll rendelkezésünkre, hogy Szent József lelkiségét felfedezzük vagy tovább mélyítsük magunkban és szereteteinkben. Katolikus vallásosságunknak egy olyan szentje ő, akitől férfi és nő, fiatal és idős egyaránt sokat tanulhat, kétkézi munkás és értelmiségi egyaránt.

Egyházmegyéinkben a Szűzanya-búcsú miatt május 1-jén fogjuk megnyitni az emlékévet. Hamarosan egy kis füze-

tet is kiadunk, amely imádságok és ájtatosságok gyűjteménye lesz. Ezek segíthetnek bennünket az egyéni és a közösségi imádságok megtermékenyítésében és Szent József lelkiségének mélyebb megismerésében.

Néha a túlzó profánság félreléte lesz úrrá az emberen, amikor arra gondol, hogy milyen lehetett Szent József és Jézus kapcsolata. Mivel az evangéliumok nem nagyon segítene bennünket kérdéseink megválaszolásában – hacsak nem néhány már jól ismert teológiai igazság kimondásával –, bátran el kell engednünk a fantáziánkat, hogy választ kapjunk például arra kérdésre, vajon József elmesélte-e Jézusnak azt a látomását, amelynek hatására mégis váltalta a törvényes apaságot. Vagy személyes szereteten túl, hogyan beszélt a gyermek Jézusnak Isten szeretetéről? Milyen jó lenne észrevétlenül

melléjük szegődni, és beleszállgatni beszélgetésükbe, miközben ők nagy hozzáértéssel, szekercével faragják a megmunkálásra váró fát!

Biztosan sok új felismerésre jutnánk lelki életünk gazdagodásának szempontjából. Talán leginkább arra, amire Ferenc pápa is utalt az *Atyai szívvel (Patris corde, PC)* kezdetű, a Szent József-évet meghirdető apostoli levelében: „József boldogsága nem az önfeláldozás, hanem az önjárandékozás logikájában rejlik” (PC 7.).

Azt kívánom mindnyájunknak, hogy Szent József tisztelete növelje bennünk az Istennek tetsző önatadottságunkat! Legyen jelen Szent József mindennapi imádságos életünkben sokkal inkább, mint eddig, hogy segítő, oltalmazó közbenjárását is állandóan megtapasztalhassuk mindennapi életünkben!

Forrás: Győri Egyházmegye

A BIBLIA ÜZENETE

Dicsőség és szenvedés

Mk 14,1–15,47

Virágvasárnap kettős üzenete világosan megjelenik a szentírási olvasmányokon keresztül a mai liturgiában. Ezen a napon egyszerre van jelen a dicsőség és szenvedés, a világosság és a sötétség, a remény és a gonoszság. Jézus dicsőséges bevonulása a pálmaágakat lengető, hozsannázó tömegben, majd a szentmise evangéliumában a szenvedés történetének felolvasása adja ennek a kettősségnek az alapját. Virágvasárnap hivatalos neve: Urunk szenvedésének vasárnapja, a nagyhét kezdete.

A szenvedéstörténet elvezetett a Golgotára. Elgondolkodtat bennünket az emberi befolyásolhatóság, állhatatlanság, árulás és hazugság mélysége, amely alig néhány nap alatt megfordította a tömeg érzelmeit. Egyedül a kívülálló pogány százados volt képes arra, hogy belásson az ármány kulisszái mögé, amikor summásan megfogalmazta: „Ez az ember valóban igaz volt.”

Izaiás próféta Jahve szenvedő szolgájáról szóló harmadik éneke készít fel bennünket arra, hogy végighallgassuk Jézus szenvedésének és halálának történetét. A szenvedés nemcsak a szolga életéhez és küldetéséhez tartozik hozzá, hanem a keresztény ember küldetésének is része. „Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak és leköpdöstek.” A zsolttáros súlyos szavakkal írja le a szenvedő ember panaszait, aki a fizikai fájdalmak mellett átéli a teljes elhagyatottság és megvetettség állapotát: „Kutyák falkája vett körül, gonosztevők serege szorongat engem. Átlüggetták kezemet és lábamat, megszámálhatom minden csontomat.”

A szenvedésben már benne van a győzelem ígérete. Azzal, hogy „megalázta önmagát, és engedelmes lett a halálig, mégpedig a kereszt-halálig”, még nincs vége a történetnek. Szent Pál apostol így folytatja a szentleckében: „Ezért Isten felmagasztalta őt, és olyan nevet adott neki, amely fölötté van minden névnek.” Isten szenvedő szolgájának minden dicsősége abban van, hogy teljesen átadta, megalázta, kiüresítette magát, mint egy halálra szánt rab-szolga: tegyetek velem, amit akartok. A kulcsszó az „ezért”. Ezért Isten felmagasztalta őt. Krisztus isteni felmagasztalása éppen szolgálatában, lehajlásában, a leggyengébbekkel való szolidaritásában mutatkozik meg.

Isten a szeretet. A szeretet pedig a kereszten mutatkozik meg a legnagyobb erővel. Saját magáról szólt Jézus, amikor azt mondta: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért.” A keresztről hangzott fel az Atya iránti gyermeki bizalom kiáltása: „Atyám, kezdbe ajánlom lelkemet.” Jézus e szavakkal kilehelte lelkét. Mi pedig ezen a ponton letérdelünk a passió alatt, és imádságba, elmélkedésbe mélyedünk. Különleges és nagyon fontos ez a teljes csendben eltöltött pillanat a mai liturgiában. Gondoljuk meg jól, hogy ebben a szent csendben mit mondtunk a Keresztrefeszítettnek és mit mondtunk az Atyának. Ezek a talán ki sem mondott, de a lelkünk mélyén megformált szavaink odakerülnek nagyböjti lemondásaink és jó cselekedeteink mellé, és ezek készítik elő idei húsvétunkat és örök jövőnket.

Ternyák Csaba érsek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (13.)

A vasárnapi antifónák a húsvét szent ünnepéről valók. Ezzel Szent Liturgiánk hangsúlyozza, hogy minden vasárnap kis húsvétot ünnepelünk. A 65. zsolttárból énekeljük: „Örvendezzetek az Úrnak, minden föld, mondjatok dicséretet az ő nevének, tegyéktek dicsőségessé dicséretét.” Valóban nem tehetünk mást, mint hogy örvendezünk, mert feltámadt az Úr. És ezt élhetjük át a Liturgia megjelenítő erejével. A legnagyobb emberi dicsőítés sem elegendő, hogy halát adjunk neki azért, mert megváltott minket. A számára legkedvesebbet, az édesanyját idézzük az antifóna refrénjében, hogy a megváltás rajtunk is megvalósuljon: „Az Istenszülő imái által, Üdvözítő, üdvözíts minket.”

Az éneklés alatt – amint az oltárainkon lévő liturgikon (misszálé) előírja – „az áldozópap vagy a diakónus halkan a kis ekténiát mondja”. Ez a kis ekténia a papi fennhanggal együtt összesen csupán négy részből áll, hiszen a nagy ekténiának a rövidítése. Ismét békességre szólít fel, kéri az oltalmat, a szentek közbenjárására hagyatkozik, s mindezt megfelel az összefoglalással: Istené a hatalom, az ország, az erő és a dicsőség. Érdemes felfigyelni arra, hogy ez utóbbi – mint általában a papi fennhangok – „mert” kötőszóval kezdődik. Ez pedig azt jelzi, hogy egykor (a VIII. század előtt) minden rész hangosan hangzott el a Liturgiában, s így a ma csendben végzett papi imának a záradékát jelenti. Azt kérte a pap, hogy Isten árássa gazdag kegyelmét és irgalmát az imádkozókra. Ez a hozzákap-

csolódó résszel válik érthetővé: „Mert tied a hatalom...”

A második antifóna a 66. zsolttárból való: „Könyörüljön rajtunk az Isten, és áldjon meg minket.” Csatlakozik hozzá a refrén, amiben, íme, meglátjuk a húsvétra való világos utalást: „Üdvözíts minket, Isten Fia, ki halottaidból feltámadtál, énekelünk néked.” Az alatta mondott csendes imában pedig a pap ezt kéri: „üdvözítsd népeted és áldd meg örökségedet”. Kéri azt is, hogy szentelje meg Isten azokat, akik az ő „háza ékességét szeretik”. Végül még azért is fohászkodik, hogy dicsőítse meg isteni erejével a benne bízokat (mindhárom formula ismételtelen megjelenik a Liturgiában). S ennek záradéka lenne a közbevetett kis ekténia lezárása.

A hétköznapi első antifóna a 91. zsolttárból való: „Jó az Urat dicsérni, és éneket mondani a te nevednek, ó, Fölsé-

ges.” Hogyne lenne az, amikor a hétköznapi Szent Liturgia is Jézus Krisztus húsvéti misztériumát állítja elénk: megjelenítő erejével Jézus áldott szenvedését, áldozati halálát, dicsőséges feltámadását ünnepelhetjük benne. A refrén ugyanaz, mint vasárnap: az Istenszülő közbenjárását kéri. A második antifóna a 92. zsolttárból való: „Az Úr, országol, ékességbe öltözött, erősdébe öltözött az Úr, és felövezte magát.” Ezt viszont egyértelműen lehet a feltámadásra vonatkoztatni. Az Úr az egész világ fölött uralkodik (az ősmagyar nyelv szerint „országol”), s megmutatja hatalmának dicsőségét: ő a Feltámadott! Az antifóna refrénje ezért így szól: „Szenteidnek imái által, Üdvözítő, üdvözíts minket.” Vagyis azt kéri, hogy mi is azt üdvösség részesei lehessünk.

Ivancsó István

MÁRCIUS 28., AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK VASÁRNAPJA, VIRÁGVASÁRNAP (Gedeon, Johanna) – Körménetre: Mk 11,1–10 (*Áldott, aki jön az Úr nevében!*) vagy Jn 12,12–16 – Iz 50,4–7 (*Nem rejtettem el arcomat azok elől, akik gyaláztak, de tudom, hogy nem vallok szégyent.*) – Fil 2,6–11 (*Megalázta önmagát, ezért Isten felmagasztalta őt.*) – Mk 14,1–15,47 (*Passió*) – **Zsolozsma:** II. zsolttárhét – **Énekrend:** Ho 77 – ÉE 89, 801–805, Ho 57 – ÉE 80, Ho 135 – ÉE 543, Ho 65 – ÉE 90.

MÁRCIUS 29., NAGYHÉTFŐ (Augusztá, Bertold) – Iz 42,1–7 – Jn 12,1–11.

MÁRCIUS 30., NAGYKEDD (Zalán, Amadé, Amadea) – Iz 49,1–6 – Jn 13,21–33,36–38.

MÁRCIUS 31., NAGYSZERDA (Árpád, Gujdó) – Iz 50,4–9a – Mt 26,14–25.

ÁPRILIS 1., NAGYCSÜTÖRTÖK (Hugó Agád, Agapion) – Krizmaszentelési mise: Iz 61,1–3a.6a.8b–9 (*Az Úr kent föl engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és az öröm olaját adjam nekik.*) – Jel 1,5–8 (*Az Isten országává és papjaivá tett bennünket Jézus.*) – Lk 4,16–21 (*Az Úr Lelke van rajtam, mert az Úr fölkent engem.*) – Esti mise az utolsó vacsora emlékére: Kiv 12,1–8.11–14 (*A húsvéti vacsora parancsa.*) – 1Kor 11,23–26 (*Valahányszor eszitek e kenyeret és isztok a kehelyből, az Úr halálát hirdetitek, amíg el nem jön.*) – Jn 13,1–15 (*Mindvégig szerette őket.*) – **Énekrend:** Ho 79 – ÉE 541, Ho 79 – ÉE 809, Ho 142 – ÉE 543, Ho 317/318 – ÉE 155.

ÁPRILIS 2., NAGYPÉNTEK (Paolai Szent Ferenc remete, Ottokár, Áron) – Iz 52,13–53,12 (*A mi bűneinkért szúrták át.*) – Zsid 4,14–16; 5,7–9 (*A Fiú a szenvedés-*

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése (103/3.)

Ahogy az a *Te Deum laudamus* elemzésének előző részeiben láthatóvá vált, a 24. zsolttár *dicsőség királya* (héberül *melech hakabód*, görögül *baszileusz tisz doxisz*) kijelentésének Krisztusra történő alkalmazása során összekapcsolódott két fogalom: a *dicsőség Ura* és *Királya*. Jusztinusz a zsolttár szavainak beteljesedését első sorban az Úr mennybemene- telében látja: „Hallgassátok meg itt azt is, hogy miként jö- vendölte meg mennybemene- telét. Így hirdette: *Tárujjatok fel, egek kapui, nyíljatok meg, hogy bevonuljon a dicsőség kirá- lyá. Kicsoda ő, a dicsőség királya? Az erős Úr, a hatalmas Úr!* És hogy az egekből dicsőségesen fog eljönni, hallgassátok meg, mit mondott erről Jeremiás próféta. Ezek szavai: *Íme, mint Emberfia érkezik az ég felhőin, és*

vele angyalai.” (Jusztinusz, I. Apológia 51.)

A *Párbeszéd a zsidó Trifónnal* című könyvében az apologeta még mélyebben értelmezi a zsolttárt: „De most te egyezz bele, hogy először én idézzem fel azokat a jövendöléseket, melyeket akarok, annak igazo- lására, hogy a Krisztust Isten- nek, a hatalmasságok és Jákob Urának is nevezi őt a Szentlé- lek hasonlatban. (...) amikor a mi Krisztusunk feltámadt a halottak közül, és felment az égbe, az egekbe, az Istentől rendelt fejedelmek parancsot kaptak, hogy nyissák meg az egek kapuit, hogy bevonuljon ő, aki a dicsőség királya, és fel- menvén az Atya jobbára ült, míg ellenségeit lábai alá nem teszi számolyul, mint az egy másik zsolttárból világosan ki- derül. Mivel a mennyei fejedel-

mek nem szép, tiszteletet pa- rancsoló külsőben látták, ezért kérdezték: *Kicsoda ő, a dicső- ség Királya?* Akkor a Szentlélek, vagy az Atya, vagy éppen saját személyében így válaszolt meg nekik: *A hatalmasságok Ura, ő a dicsőség királya* (...) Ennek az Isten Fiának, minden terem- mény elsőszülöttjének, aki Szűz által született, és szenvedő emberré lett, akit Poncius Pilátus alatt népetek keresztre feszített, meghalt és feltámadt a halálból, és felment az égbe, az ő nevére minden démon el- menekül, legyőzöttén meghát- rál.” (36,2,5; 85,2.)

Jusztinuszhoz hasonlóan ír Iréneusz is *Az eretnkségek el- len* című művében (vö. IV, 33,13), míg Tertullianus in- kább megváltástani szem- pontból értelmezi a zsolttárt.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Paolai Szent Ferenc

Április 2.

Szülei Assisi Szent Ferenc közbenjárásáért folyamodtak, hogy házasságuk ne maradjon gyermektelen, és megfogadták, hogy a vágyott fiút az ő nevére kereszteltetik majd. Amikor a csecsemő megbetegedett, ismét hozzá fordultak, és gyógyulásáért cserébe megígérték: a fiú egy éven át a ferencesek ruháját fogja viselni. Ferenc tizenhárom évesen ferences szerzetes lett, de a kolostor helyett két év múltán a barlang magányát választotta.

Vadászok fedezték fel nem sokra rá, és híre gyorsan elterjedt. Ettől fogva rengeteg ember kereste föl, akik közül sokan nem lelki segítsé- gért folyamodtak hoz- zá, hanem remetetésaiul ajánlkoztak. Ferenc ezért kápolnát épített, három cellával, és ezzel megvetette a legkisebbek (minimiták) későbbi rendjének alapját. Mivel továbbra is rengete- gen jelentkeztek, 1452-ben megalapította kö- zösségének első kolostorát.

A hagyomány szerint sok csodát tett, de legerősebben személyes példájával hatott kör- nyezetére. Önmagától és szerzeteseitől egy- aránt önsanyargatást és vezeklő életet várt el: húst például sohasem ehtettek.

a környék seborvosai, és egy tudós ferences segítségét kérték. Az vitába kezdett Ferenc testvérrel, aki még írni-olvasni sem tudott. Mivel sértően beszélt vele, Ferenc válaszul a tűzhelyből pusztá kézzel kiemelt egy marék izzó parazsat, és a következő szavakkal nyúj- totta az indulatba jött pap felé: „Padre Antonio, melegedj egy kicsit a szeretet tüze- nél, mert arra van a legnagyobb szükség!”

L. K.

A hét liturgiája

B év

– Iz 54,5–14 (*Örökre szóló irgalommal megkönyörült rajtad az Úr, a te Megváltód.*) – Iz 55,1–11 (*Gyertek hozzám, és élni fog lelketek. Örök szövetséget kötök veletek.*) – Bár 3,9–15.32–4,4 (*Járj az Úr fényének világosságában.*) – Ez 36,16–17a.18–28 (*Akkor majd tiszta vizet hintek rátok, és új szívet adok nektek.*) – Róm 6,3–11 (*Ha Krisztussal meghaltunk, hisszük, hogy vele élünk is.*) – Mk 16,1–7 (*Feltámadt, és előtettek megy Galileába.*) – **Énekrend:** Ho 83, 90, 136 – ÉE 826, 836–838, 106, 548, 840 – Ho 87, ÉE 99/100.

ÁPRILIS 4., HÚSVÉTVASÁRNAP – URUNK FELTÁMADÁSA (Sevillai Szent Izidor püspök és egyháztanító) – **Ünnepi szentmise:** ApCsel 10,34a.37–43 (*Mi ettünk és ittunk vele, miután feltámadt a halálból.*) – Kol 3,1–4 (*Azt keressé- tek, ami odafönt van, ahol Krisztus ül az Isten jobbán.*) vagy 1Kor 5,6b–8 (*El a régi kovással, hogy új tésztavá legyetek!*) – Jn 20,1–9 (*Jézusnak fel kellett támadnia a ha- lálból.*) vagy este mondott szentmisére: Lk 24,13–35 (*Amikor a kenyeret megtörte, felismerték Jézust.*) – **Énekrend:** Ho 87 – ÉE 545, 416, Ho 86 – ÉE 112, Ho 142 – ÉE 548, Ho 205 – ÉE 224.

ből engedelmisséget tanult, és hódolatáért meghallgatást nyert.) – Jn 18,1–19,42 (*Beteljesedett!*) – **Énekrend:** Ho 63, 81 – ÉE 819, 823, 825; Ho 82 – ÉE 79.

ÁPRILIS 3., NAGYSZOMBAT (Buda, Richárd, Sükösd) – **Virrasztás a szent éjszakán:** Ter 1,1–2,2 (*Isten látta, hogy nagyon jó mindaz, amit alkotott.*) – Ter 22,1–18 (*Ósatyáinknak, Ábrahámnak áldozata.*) – Kiv 14,15 – 15,1 (*Izrael fiai átvonultak a száraz ten- gerfenéken.*) – Iz 54,5–14 (*Örökre szóló irgalommal megkönyörült rajtad az Úr, a te Megváltód.*) – Iz 55,1–11 (*Gyertek hozzám, és élni fog lelketek. Örök szövetséget kötök veletek.*) – Bár 3,9–15.32–4,4 (*Járj az Úr fényének világosságában.*) – Ez 36,16–17a.18–28 (*Akkor majd tiszta vizet hintek rátok, és új szívet adok nektek.*) – Róm 6,3–11 (*Ha Krisztussal meghaltunk, hisszük, hogy vele élünk is.*) – Mk 16,1–7 (*Feltámadt, és előtettek megy Galileába.*) – **Énekrend:** Ho 83, 90, 136 – ÉE 826, 836–838, 106, 548, 840 – Ho 87, ÉE 99/100.

Beszéljünk a végtelen szeretet Istenéről

Interjú a Széchenyi-nagydíjas Dávid Katalinnal

(Folytatás az 1. oldalról)

Apám egyébként minden napját misehallgatással és szentáldozással kezdte, a miséről ment a munkahelyére. Az Egyetemi Gyógysztár és Gyógyszerészeti Intézet alapító professzora volt. A munka előtti misehallgatás szokását a Rákosi-korszakban és azután is megtartotta. Meg is támadták mint az ifjúságot szellemileg elrontó klerikális reakciót. Apám tisztán látta a diktatúrák lényegét. Meggyőződése volt, hogy a nációk Istent akarták elpusztítani. És 1945 után ezt az embert szerették volna egyesek kitenni arról az egyetemről, amelynek az egyik megalapítója volt jó barátja, Klebelsberg Kuno kultuszminiszter kérésére. Megemlítem, mert példa a szeretetre, hogy a nagyon vallásos, katolikus Dávid Lajos elleni támadásról tudomást szereztek néhányan a zsidó származású kollégái és tanítványai közül, akikért sokat tett a vészkorszakban, és úgy érezték, hogy neki köszönhető az életüket. Közbeleptek, és ettől kezdve apámhoz egy ujjal sem mert hozzáérni senki. Az államszintű ateizmus idején a szegedi Egyetemi Gyógysztár és Gyógyszerészeti Intézet folyosóin feltűnő helyen kereszt lehetett kitéve a falon. És apám nyugodtan kezdhettem misehallgatással a munkanapjait.

Orvostári dékánnak is megválasztották, ő volt az első és azóta is egyetlen gyógyszerész ebben a tisztségben. Anyámról, akit Bíró Szaniszlának hívtak, itt azt szeretném elmondani, hogy szent volt. Annyi erő és áldás volt az imáján, hogy szinte megnyíltak az egek, és amit közönségesen csodának nevezünk, az nála mindennapos volt. Külön téma a jezsuiták hozzánk, a családhoz, és mondhatnám úgy is, hogy személy szerint hozzám fűződő kapcsolata, hiszen lelki – vagy talán jobb így fogalmaznom –, teológiai neveltetésemet nekik köszönhetem. Lelkiatyám, barátaim, később úgy adódott, hogy munkatársaim is lettek. Müller Lajos volt az első gyóntatóm, majd Kardas József, Békési István és végül Hunya Dániel. De a rendháznak szinte minden tagját ismertem, mert hiszen sokuk rendszeres látogatója volt a családuknak. Szegeden a provincia sok jeles egyénisége működött, ők vezették a papi szemináriumot. Ez pedig azt jelentette, hogy sok nagydogmással, tehát a kiváló rend legkiválóbbjaival találkozhattam. Sokan megfordultak a szegedi rendházban hosszabb-rövidebb időre. Mindegyikük külön tanulmányt érdemelt, mert azok közé a személyiségek közé tartoztak, akik új, korszerű katolicizmust akartak, és tudták, hogy a jövő záloga csak egy ilyen Egyház lehet. Ahogyan azt is tudták, hogy a kereszténység krisztusi küldetése nem zárult le, még az anyakontinensen, Európában sem. A missziós lelkület és munka, az evangelizáció, míg világ a világ, sehol sem hiányozhat. Ez rendkívül fontos

meglátásuk volt, és akarom hinni, hogy ebben segítségre találtak bennünk, akkori fiatalokban.

– **A II. világháborúban, a holokauszt idején egyetemistaként csatlakozott a zsidómentő akciókhoz. Hogyan történt ez?**

– 1944-ben Izay Géza jezsuita zsidómentő csoportjához tartoztam Budapesten. Fő feladatunk az embermentés volt, Izay erre készítette fel a csoportjának minden tagját. Nagy mennyiségben gyűjtöttünk össze keresztleveleket, nunciatúrai védleveleket, katolikus egyesületek igazolványait és hamis igazolványokat. A megmentetteket mindenekelőtt el kellett szállásolnunk. Emlékezetem szerint legalább kétszáz lakás állt a rendelkezésünkre, és ezenfelül kollégiumi helyek, búvóhelyek a különböző rendházakban, illetve plébániákon. A kétszáz lakás egy része külföldre menekültektől átadott ingatlan volt, nagy részüket pedig az újsághirdetésekből talált kiadó lakások, köztük albérletek tették ki. Minden esetben ellenőriztük a házakat, a környezetet, hogy meggyőződjünk arról, mennyire biztonságosak. Mondanom sem kell, hogy a lakások sok pénzt emésztettek föl, márpedig állnunk kellett a kiadásokat, mert az odahelyezetteknek a legszűkösebb megélhetésre sem futotta. Én nem tudom, hogy honnan volt minderre fedezet, de tény, hogy mindig megoldódtak az anyagi nehézségek. Mindig akadt valaki, aki letett Izay elé akár több ezer pengőt, emlékszem, egy alkalommal tizenötezer pengőt, ami rengeteg pénz volt. Élelmezés szempontjából Angelo Rotta apostoli nuncius segített nekünk. Kaptunk a nunciatúrától egy teherautót, a sofőrünk pedig a zsidó származású Szentpéteri (Stein) István volt. Hetenként ez az autó szállította ki a lakásokra a legfontosabb élelmiszereket, amelyeknek nagy részét a nunciatúra biztosította. De természetesen ez nem fedezte volna a teljes szükségletet. Izaynak voltak olyan kapcsolatai – ezekről konkrétan nem tudok semmit –, amelyekben keresztül nyílt parancsokat szerzett, és ezeknek köszönhetően megnyílt előttünk egy-egy élelmiszerraktár. Ezeket az élelmiszereket kizárólagosan a bűjtatottak kaphatták meg. Izay Géza egy ideig a rendházban lakott, majd átköltözött hozzánk a Marianumba. A portán aludt, vállalta az éjszakai portás szerepét. Mi, résztvevők a háború után megfogadtuk, hogy erről a munkáról nem beszélünk. A zsidók mentése számunkra olyan magától értetődő volt, mint a lélegzet. Arról sem beszélünk, és főként nem várunk érte dicséretet.

– **Az Ön vezetésével 1951-ben kezdte meg működését a Művészettörténeti Dokumentációs Központ. Itt, illetve az intézmény körül, Önnek köszönhetően kialakult**

egy baráti-szellemi kör a legkülönbözőbb világnézetű emberekből. Az Ön által vezetett intézet szellemi műhely volt, a mai vezető művészettörténészek szinte kivétel nélkül megfordultak itt.

– Ahányszor csak rossz történt velem, a Jóisten mindig jóvá formálta. Egyetemi gyakornok voltam a budapesti Szépművészeti Múzeumban, és 1950-ben klerikális magatartás miatt elbocsátottak. Ha az embert huszonhét éves korában B-listázzák, az nem semmi. Ám mi történt? Szilágyi János György ókortörténész, egy csodálatos ember, aki maga is Kerényi Károly tanítványa volt, szólt az apóságnak, Rabinovszky Máriausz művészettörténésznek, hogy tegyen valamit az érdekemben. Ezért jött létre 1951-ben a Magyar Művészettörténeti Munkaközösség, és 1953-ban annak jogutódjaként a Művészettörténeti Dokumentációs Központ, melyeknek 1951 és 1966 között igazgatója voltam. Nem szép tőlem, hogy azt mondom, ma is büszke vagyok erre a munkámra, mert ha visszagondolok, azt hiszem, valójában fogalmam sem volt a feladat nagyságáról. Azonban jó lett, sőt igen nagyon jó lett, nem csak szakmai szempontból, hanem az abban a történelmi helyzetben betöltött szerepéért. Ez nagyon jelentéktelen és kicsi szerep volt, de a központ megteremtett magának egy parányi lehetőséget, amely segítség volt azoknak a rászorultaknak, akikre rátalált.

– **Tudatosan tette ezt?**

– Emlékirataimban írtam a *prudenciáról*, arról, hogy ennek az erénynek a gyakorlását milyen hangsúlyosan kötötte a lelkemre az egyik utolsó beszélgetésünkkor páter Hunya. A ránk váró feladatok egyik legfontosabbjának tartotta, hogy minél több embernek segítsünk túlélni azokat az időket. A dokumentációs központban minden lépésnél ezt kellett figyelembe venni, mert feladatunknak tartottam, hogy a munkánk adjon lehetőséget a veszélyben lévőkre, a félreállítottak megmentésére. Minden lehetőfé meg kellett ragadni ahhoz, hogy a hivatalos politika ellenére sikerüljön az utcára került sok tudóst munkához juttatni, és az akkor felosztatott szerzetesrendek nagy műveltségű, egykor jelentős kutatómunkát végző tagjait foglalkoztatni. Történészeknek, az irodalom-, a művelődés- és a művészettörténet számos, nemzetközileg ismert szaktudósának, köztük szerzeteseknek, az akadémia akkoriban kizárt tagjai mellett a pályájukat épphogy megkezdő, de állásukból elbocsátott fiataloknak így lett menekede és centruma a dokumentációs központ. Ehhez kellett a megfontolt okosság, mert senkiben sem merülhetett fel az a gondolat, hogy ez az intézmény mással foglalkozik, mint amivel kellene. Nem is foglalkozott mással, ezen a módon

tudta jól végezni a munkáját, hiszen a levéltári kutatáshoz, ami központi feladat volt, szükséges volt a latintudás, a kódexek és a középkori iratok olvasásának gyakorlata. És ezt kellett úgy megszervezni, hogy segítsünk azokon, akiknek lehet. Azonnal felismerem, hogy ez váratlan lehetőséget jelenthet a mindenholnan kizártaknak ahhoz, hogy visszakerüljenek az életbe. A papok között természetesen voltak olyanok, akiknek múltbeli munkája nem kapcsolódott a tudományhoz, egyszerűen lelkipásztorok voltak. De a rendjük megszűnése miatt munka és feladat nélkül maradtak, s így abban a veszélyben éltek, hogy akár internálhatják is őket mint „veszélyes munkakerülőket”, hiszen sokuknak semmilyen állása nem volt. Latinul azonban mind egyik tudott, így joggal kerültek fel a dokumentációs központ listájára. Ezért volt az, hogy 1964-ben, Rómában ezzel a kérdéssel fogadtott az első találkozásunk alkalmával Orbán Miklós: „Hogy van a papok szakszervezete?”

– **Mit gondol a pandémiáról? Vannak, akik Isten büntetésének tartják. Ön viszont feltétlenül hisz Isten végtelen irgalmában, vallja, hogy nagyon nehéz elkárhozni. Mire alapozza ezt a hitét?**

– Az életben végül már csak két kérdés van. A teremtés volt az első, de arról nem beszélek, az megtörtént. A két kérdés a megváltás és a megszentelés. Ez a kettő van már csak a mi életünkben. Ne a büntetés Istenéről beszéljünk, hanem a végtelen szeretet Istenéről. A megváltás alatt azt értem, hogy megmentett benünket. Ha az életét adta értünk – és azt adta! –, akkor hogyan engedhetné el a kezüket?! A zsidó-keresztényságra a kultúra alapszava az *irgalmas-ság*. Gyermekkoromtól kezdve izgatott a kérdés, hogyan juthatok be a mennyországba. A választ pedig Izajásnál és Má-

ténál találtam meg. Izajásnál így szól az Úr a népéhez: „Keressétek a jogot, siessetek segítségére az elnyomottnak, szolgáltatassatok igazságot az árvának, védelmezzétek az özvegyet! (...) Ha vétkeitek olyanok is, mint a skarlát, fehérek lesztek, mint a hó.” (Iz 1,17–18) Máténál pedig Jézus beszél az utolsó ítéletről, amikor a király azt mondja a jobbjára állított juhoknak: „Jöjjetek, Atyám áldottai, vegyétek birokba az országot, amely nektek készült a világ teremtése óta. Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, idegen voltam, és befogadtatok engem.” (Mt 25,34–40) Hiszem, hogy nincs olyan ember, aki ne adna az éhezőnek egy szelet kenyeret, márpedig ha ezt megteszük, jó esélyünk van arra, hogy üdvözljünk. Közvetlenül a II. világháború befejezése után, a holokauszt felfoghatatlan tragédiája után Varga László jezsuita mesélt el nekem egy megrázó történetet. Tudni kell, hogy az ő személyét különösen kellett védeni, mert mind a németek, mind a nyilasok vadásztak rá. Ezért a Horánszky utcai és a Mária utcai portát csengő kapcsolta össze a szobájával, hogy jelezni lehessen neki, ha keresik. Így történt Pest ostromának egyik utolsó napján is. Megszólt a csengő, de ő ahelyett, hogy elhagyta volna a szobáját, nyugodtan az íróasztalánál maradt. Egy kis idő után nyílt az ajtaja, és minden kíséret nélkül belépett a város egyik hírhedt Gestapo-parancsnoka. Ezt a hírhedt jelzőt azzal szerezte magának, hogy ő volt az egyik vezető tisztje a krakkói Gestapónak. Egy ember, akinek a kezéhez – nem is így kell fogalmaznom, hanem azt kell mondanom, hogy tétőtől talpig, az egész személyéhez – vér tapadt. Szóval ez az ember belépett, és megállt az ajtóban, ott állt, és nem szólt egyetlen szót sem. Egy idő után páter Varga volt kénytelen megszólalni. Helyelyel kínálta. A gestapós leült

az íróasztal előtt álló székbe, és továbbra sem mondott semmit. Páter Varga megkérdezte tőle: „Tudja, hogy elvesztették a háborút?” Azokban a napokban már önmagában egy ilyen kérdésért is akasztás vagy főbelövés járt. A Gestapo-parancsnok azonban csak annyit válaszolt: „Igen, tudom.” „S tudja, hogy minden valószínűség szerint igen hamar az Isten előtt kell állnia?” Igen, tudom.” „Mondja, kérem, ebben a többéves vérfürdőben talál olyan valamit, amit majd akkor ott a mentésére meg tud említeni?” A német parancsnok tűnődik egy kis ideig, majd azt mondja: „Talán a következő: Krakkóban egy igen hideg téli este vitt haza az autóm, amikor nem messze a lakásomtól egy asszonyt láttam kuporogni a kövön, bebugyolálva mindenféle kendőbe, egy gyermeket tartott az ölében. Utasítottam a sofőrt, hogy hívja be, adjon enni neki és a gyerekének, aztán eressze útjukra őket. Ez az egész.” S amit erre páter Varga válaszolt, illetve amire a válasza utalt, az a világ legnagyobb misztériumainak egyike: „Ha majd ott áll Isten előtt, mondja el neki ezt a történetet. Így, ahogy nekem most elmondtá. És tegye hozzá, hogy páter Varga kéri: végtelen szent irgalmával vegye tekintetbe ezt a tettet.”

– **Mit jelent az Ön számára a Széchenyi-nagydíj kitüntetés?**

– Ha az ember kilencvennyolc éves, végigdolgozta az életét, és díjazták is a munkáját, örül ennek. Széchenyi István különben is egyike a kedvenceimnek. Tudja, mit írt tizenkét éves korában az édesapjának? Milyen életcél fogalmazott meg ez a kisfiú? Idézem: „édes Hazámnak boldogságát, amennyire tőlem kitelhet, előre mozdítsam”. Nagyon örültem a díjnak.

**Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita**

ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE

Az új gyermekvédelmi felelős a megelőzést hangsúlyozza

Az alábbiakban közreadjuk az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye március 16-án kiadott közleményét.

Zéró tolerancia és új gyermekvédelmi programok az egyházmegyében

Általános gyermekvédelmi felelősnek nevezte ki Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek Gájer Lászlót, a főegyházmegye Gyermek- és Ifjúságvédelmi Bizottságának egyházi tagját. Az új gyermekvédelmi felelős feladata, hogy összefogja és továbbfejlessze a gyermekvédelmi munkát az egyházmegyében – többek között világi szakemberek bevonásával a megelőzést és a szemléletformálást elősegítő további programokat és képzéseket indítson.

„A gyermekek védelmének ügye az élet minden területén egyre nagyobb jelentőséggel bír, minden közösségnek, és különösen az Egyháznak kiemelt felelőssége van a rábízott gyermekekkel kapcsolatban” – mondta Erdő Péter. A bíboros hangsúlyozta, hogy az Egyház köszönettel tartozik azoknak, akik bátorságukkal a múltban hozzájárultak a gyermekekkel kapcsolatos visszaélések feltárásához. Az Egyház imádkozik az ilyen jövőtehetetlen cselekedetek áldozatainak lelki békéjéért, a sebek begyógyulásáért, a magyar püspökök testülete pedig az elkövetők helyett is bocsánatot kért.

Az Egyházban az elmúlt években számos gyermekvédelmi intézkedést hoztak, zéró tolerancia van minden gyermekek sérelmére elkövetett bántalmazással szemben, egy 2019-es rendelkezés alapján arra is kiterjedően, ha valakinek ilyen a tudomására jut, és azt nem jelenti. Az egyházi jog lehetővé teszi a legsúlyosabb büntetés alkalmazását számos olyan esetben is, amelyek a világi jog szerint nem büntethetők – emelte ki a bíboros.

„Szeretnénk a gyermekvédelem területén megkezdett úton továbblépni, a megelőzésre, a szemléletformálásra és a közös gondolkodásra is nagy hangsúlyt helyezve, hogy az Egyház kötelékében dolgozók minél jobban értsék és érezzék ennek a problémának a jelentőségét” – mondta Gájer László, kiemelve, hogy a világegyházban, Magyarországon és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyében az elmúlt években komplex programok indultak, valamint átfogó szabályozás készült ezen a téren. Az a cél, hogy a már felállított gyermek- és ifjúságvédelmi rendszereket továbbfejlesszék, illetve új programokat és képzéseket is indítsanak. Ennek egyik első lépése, hogy bővíti a gyermekvédelmi témájú képzést az Esztergomi Szemináriumban, így ez a terület a következő tanévtől rendszeres tanfolyam keretében kap helyet a kispapképzésben, valamint már a mostani szemesztertől kezdve állandó része lesz az éves papi továbbképzéseknek is.

A Magyar Katolikus Egyház különböző intézményeiben és közösségeiben a gyermekvédelem területén szerteágazó tevékenység zajlik, és mára komoly tudásanyag gyűlt össze. Az Esztergom-Buda-

pesti Főegyházmegye célja, hogy ez a tudás mindenki számára elérhető legyen, és a jó gyakorlatok minél szélesebb körben hasznosuljanak az Egyházban. Ennek érdekében a közeljövőben gyermekvédelmi konferenciát szerveznek a területen dolgozó szakemberek, egyházi intézmények, szerzetesrendek és civil szervezetek bevonásával.

Gyermekvédelem a Magyar Katolikus Egyházban

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) 2011-ben készítette el gyermek- és ifjúságvédelmi szabályzatát, majd irányelveit, amely szigorú előírásokat tartalmaz a gyermekekkel kapcsolatos visszaélések eseteire. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye 2017-ben a korábbi

előírásokon továbblépve a viselkedési kódexet is magában foglaló gyermekvédelmi szabályzatának elfogadását kötelező érvénnyel kiterjesztette a papság mellett az egyházi intézmények minden gyermekekkel foglalkozó munkatársa és az egyházi rendezvényeken szolgáló önkéntesek számára is.

2019-ben minden magyarországi egyházmegyében állandó gyermekvédelmi szolgálatok jöttek létre a kiskorúakat érintő visszaélések bejelentésének kezelésére. A beérkező bejelentést a világi és egyházi szakemberekből – többek között pszichológusból vagy mentálhigiénés szakemberből, illetve civil és egyházzogászokból – álló bizottság vizsgálja ki, és haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket. Amennyiben a bejelentésben megfogalmazott vád megalapozottnak tűnik, előzetes egyházi vizsgálat, majd az eset jellegétől függően, ha az illető klerikus vagy szerzetes, egyházi büntetőeljárás indulhat a vétkesnek vélt fél ellen. Az egyházi büntetőeljárásról kívül polgári büntetőeljárás is lehetséges, ha a cselekmény a világi jog szerint is büntetendő. Emellett terápiás segítséget is biztosítanak az áldozatok számára az átélt traumák feldolgozásához.

Az intézményi szintű átfogó gyermekvédelmi rendszer létrehozása érdekében az Egyház 2019-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen – az MKPK fenntartásában működő Katolikus Pedagógiai Intézettel együttműködésben – egy négy féléves, pedagógus szakvizsgára felkészítő továbbképzést indított el, amely jelenleg az egyetlen akkreditált gyermek- és ifjúságvédelmi képzés Magyarországon. Az MKPK országosan is előremutató kezdeményezésként gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök kinevezését tervezi a katolikus köznevelési és szakképző intézményekben. Mindez azt a célt szolgálja, hogy valamennyi katolikus nevelési intézményben hosszabb távon megvalósuljon a gyermekvédelmi szempontú szervezetfejlesztés, valamint a gyermekvédelmi protokoll kialakítása. A kezdeményezés elengedhetetlen közreműködői a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök.

Forrás: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita

Katolikus Karitás

Ismét adományokat vittek a földrengés sújtotta Sziszekbe

A Katolikus Karitás munkatársai harmadik alkalommal vittek adományokat a földrengéstől sújtott horvátországi területekre. A Hungary Helps programmal együttműködve március 12-én lakókonténereket és műszaki cikkeket adtak át Sziszekben. Az útról Besze Erika írt beszámolót.

szállítmányt tudtunk ide elhozni. A Hungary Helps programmal való példás összefogásunk eredménye a mostani adomány. Annak szellemében hoztuk a la-

gedetlenek, mert lassan haladnak a dolgok. Ugyanakkor az összefogásnak hála az egyházmegye hívei már egy fél templom megépítéséhez szükséges összeget felajánlottak. Kell is, mivel tizenöt templom sérült meg a földrengés miatt, van, amelyik össze is omlott. Ha pályafutása során másodszor is befejezi a templomok újjáépítését, örömmel megy nyugdíjba – teszi hozzá Vlado Košić.

Az adományátadást is ő kezdi, s köszönete mellett elmondja: „Nem felejthetjük el ezeket a napokat és ezeket a tetteket. Imáinkban ott lesznek azok a jó szándékú magyar adományozók, akiknek köszönhetően segíteni tudunk a hozzánk fordulóknak.”

Azbej Tristan, a Hungary Helps program megvalósításáért felelős miniszterelnökségi államtitkár a beszédét úgy kezdte: azokat is képviseli a magyar kormány mellett, akik megrendülve értesültek a horvát földrengésről, s a Hungary Helps program azok segítségére siet, akik emiatt bajba jutottak – tette hozzá az államtitkár.

Écsy Gábor, a Katolikus Karitás országos igazgatója elmondta: „Az első híreket hallva a földrengésről a Katolikus Karitás is mozgósította az önkénteseit és gyűjtést hirdetett. Az országban mindenhol összefogtak a karitásosok, ennek eredményeként már közel tízkamionnyi

kókonténereket, hogy szállásul szolgáljanak az embereknek addig, amíg a házuk újjá nem épül, és azok a berendezések, amik itt láthatók, valamiképpen erősítések a komfortérzetüket.”

Kiemelte, hogy a magyar és a horvát karitás együttműködésében folytatódik a segítségnyújtás. „Kívánjuk, hogy az Úr áldása kísérje azoknak a munkáját, akik az újjáépítésben részt vesznek, és azokat, akik adományait ide eljuttatták” – mondta az országos igazgató.

A beszédek után kapta meg a lakókonténerek kulcsait öt család, ők eddig másokkal közös átmeneti szállásokon éltek. Az egyik idős hölgy mondta: „Boldogok leszünk, ha megérkezik a konténer hozzánk, és berendezkedhetünk benne. Reméljük, hogy ezekben jobb lesz az életünk. Köszönjük a magyar államnak és a karitásnak is ezt a támogatást. Azt üzenem a magyar embereknek, hogy egymás között is tiszteljük és segítsék egymást.”

Ezekkel az üzenetekkel és a magyar és a horvát karitás közös újjáépítési programjának terével indulunk haza. Kristina Radić, a sziszeki egyházmegyei karitás igazgatója búcsúzik ismét tőlünk, s ezúttal is biztosak lehetünk benne: hamarosan újra viszontlátjuk egymást.

Forrás és fotó: Katolikus Karitás

Öt és fél tonna élelmiszert gyűjtöttek

Rászoruló vasi családok számára gyűjtött adományt a Szombathelyi Egyházmegyei Karitás a márciusi hosszú hétvégén. Az akció keretében 5,5 tonna tartós élelmiszert ajánlottak fel a szombathelyi Metro áruház vásárlói.

A gyűjtéssel a nagycsaládosokat, illetve azokat támogatja a karitás, akiknek életkörülményei

egyik pillanatról a másikra gyökeresen megváltoztak a járvány következtében.

Összesen 5,5 tonna tartós élelmiszer gyűlt össze az áruház nyitvatartási idejében a vásárlók felajánlásaként. Emellett jelentős pénzádományt – egymillió forintot Kondor János vállalkozótól, 150 ezer forintot Mándli Pétertől, a BPW-Hungária Kft. ügyvezetőjétől – is kapott a szervezet, amit szintén élelmiszervásárlásra fordít.

A gyűjtésből összeállított élelmiszer-csomagokat a héten folyamatosan szállítja ki a karitás a vasi plébániákra, ahonnan a szervezet önkéntesei eljuttatják azokat az érintett embereknek, családoknak. Az egyházmegyéhez tartozó zalai plébániák az előző héten kaptak élelmiszer-adományt.

A Szombathelyi Egyházmegyei Karitás köszönetet fejezi ki a Metro áruház vezetésének, hogy újra lehetőséget adott az üzlet területén karitatív tevékenységnek folytatásához, valamint a vásárlóknak és a pénzbeli felajánlást tevő magánszemélyeknek, nagylelkű adományaikért.

Forrás: Szombathelyi Egyházmegye
Fotó: Vaskarika

Szent József igaz ember

Hazánkban is elkezdődött az Amoris laetitia-családév

(Folytatás az 1. oldalról)

Ebből az alkalomból ugyanezen a napon este 6 órakor Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek koncelebrált ünnepi szentmisét mutatott be a józsefvárosi Szent József-plébániatemplomban.

A szentbeszédet Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia családreferens püspöke mondta.

Az aktuális főegyházmegyei járványügyi rendelkezéseknek megfelelően a szentmise a hívek részvétele nélkül zajlott. A szertartást a Bonum Tv és a Mária Rádió élőben közvetítette.

Köszöntőbeszédében Erdő Péter bíboros a következőket mondta: Szent József ünnepén mutatjuk be a családév megnyitó szentmiséjét. Szentatyánk úgy rendelkezett, hogy ezen a napon induljon a családok éve. Gyönyörű gondolat ez, hiszen Szent József mint a Szent Család gondviselője példa lehet minden édesapa és mindazok számára, akik felelősséget hordoznak egy családjáért. Különleges körülmények között tartjuk ezt a szentmisét, de a család iránti elkötelezettségünk nem függ az időjárástól és a külső körülményektől. A bíboros felidézte: amikor kisgyermek korában szüleivel, nagyszüleivel és testvéreivel ebbe a templomba jártak, egészen más volt a családok helyzete. Szegénység, lakásínség és sok más nehézség terhelte őket, mégis, az életükben valahol ott volt a boldogság. A család mint közösség megtanítja az embert a boldogság előidézésére is.

Nem véletlen, hogy álmunkban néha találkozunk a szüleinkkel, és mosolyogva együtt vagyunk. A világ népeinek vágyaiban ott szerepel, hogy a halálunk után majd együtt lehessünk a szereteteinkkel. Adja Isten, hogy családjaink erőforrást jelentsenek mindannyiunk számára. Áldja meg az Isten a családjainkat, adjon nekik erőt, hogy a mai élet különleges helyzeteit és kihívásait valóban jól fogadják, és olyan választ adjanak rájuk, amelyek mindannyiunkat gazdagítanak – fogalmazott köszöntőjében Erdő Péter bíboros.

Szentbeszédében Marton Zsolt váci püspök Reményik Sándor *József, az ács, az Istennel beszél* című versét idézte, amelyben úgy elmélkedik Jézus földi nevelőapja:

„Te vagy az atyja, – én senki vagyok, / Az Evangéliumban hallgatók, / S hallgat rólam az Evangélium.”

A főpásztor emlékeztetett arra, hogy Egyházunk nemcsak Máriának tulajdonít rendkívüli jelentőséget Jézus életében és így az üdvösség munkálásában, hanem Józsefnek is.

A szenthagyomány a III. századtól kiemelt tiszteletben részesíti. A pápák közül Boldog IX. Piusz 1870. december 8-án a Katolikus Egyház védőszentjévé nyilvánította Szent Józsefet, majd március 19-ét főünnepé tette. Tiszteletreméltó XII. Piusz 1955-ben a munkások védőszentjévé nyilvánította őt, Szent II. János Pál pápa pedig úgy mutatja be, mint a Megváltó őrzőjét. Ferenc pápa egyik első rendelkezése volt, hogy Szent József nevét vegyék fel a szentmise eucharisztikus imájába (kánonjába). A váci megyéspüspök így fogalmazott: „Tavaly december 8-án (a védőszentté nyilvánítás 150. évfordulóján) a Szentatyá meghirdette a Szent József-évet, a mai nappal pedig megnyitja az Amoris laetitia-családévet. A Szentatyá lelkesedésén felbuzdulva mi is szeretnénk az apák szerepét fókuszba állítani az Amoris laetitia-családévben. Ennek fényében tekintünk majd Szent Józsefre, és igyekszünk példát meríteni belőle.”

Mit tudunk Szent Józsefről, és mi-ben lehet példa nekünk, ma élő embereknek, főként az apáknak és az apaságra készülőknek, valamint nekünk, papoknak, lelki apáknak? – tette fel a kérdést Marton Zsolt. *Apai szívvel (Patris corde)* kezdetű apostoli levelében Ferenc pápa az apa hét jellemzőjét emeli ki: szeretett, gyengéd, engedelmes, elfogadó, teremtető bátorágú, dolgozó, árnyékként kísérő. Homíliájában Marton Zsolt Szent Józsefnek a családban betöltött szerepét három kapcsolódásán keresztül vizsgálta: kapcsolata Istennel, Máriával és Jézussal.

Istennel és Isten rá vonatkozó akaratával József álmában találkozik, az Úr angyala által. A váci püspök rámutatott: az álom rendkívüli jelentőségű a Bibliában, mert Istennek olyan cselekvését vagy üzenetét mutatja meg, amelyet az ember természetes módon nem képes felfogni. A mai evangélium Józsefről azt írja, hogy igaz ember volt. Az Ószövetségben ez a kifejezés a törvény szerint élő embert jelenti. A Máriával történt esemény, az, hogy állapotos lett, József számára talán feldolgozhatatlan lenne, ha nem kapna isteni útmutatást. De álmában megkapja, és ő igent mond rá, feltétel nélkül. József igaz ember, mert nem csak a törvényt akarja megtartani, hanem teljes bizalommal Istenre hagyatkozik. Áldott az az édesapa, nevelőapa, aki föl meri vállalni a küzdelmeit, Isten elé viszi őket, és hallgat az Úrra – mondta a főpásztor.

József Máriával való kapcsolatát elemezve a püspök megállapította: József a Máriával történt egyedülálló eseményt – amíg Isten angyalától meg nem tudta, mi az igazág – vallá-

sos zsidóként, emberileg tisztességes módon akarta elrendezni: nem pusztán a törvény betűjéhez, hanem annak szellemiségéhez is hű akart maradni. Úgy gondolkodott, hogy titokban bocsátja el hitvesét. XVI. Benedek pápa *A Názáreti Jézus* című, háromkötetes művében áldott embernek nevezi Józsefet, mert viselkedése áldást hoz a saját és Mária életére. „Amikor József felébredt álmából, úgy cselekedett, amint az Úr angyala megparancsolta neki, és magához vette feleségét” – mondja Máté evangélista (Mt 1,24).

Józsefre különösen jellemző a cselekvés: ő a tettek embere – fűzte hozzá a püspök. Gondoskodik Máriáról és a Gyermekről. Neki köszönhető, hogy Isten Fia családban nevelkedhet, nevelőapja védelmében. József ott van a feleség mellett a Gyermekek születésénél, és az első pillanattól kezdve részt vesz a nevelésében. Ma is áldott dolog, ha egy apa jelen tud lenni a gyermekek születésénél, de még áldottabb, ha elejétől fogva kiveszi a részét a nevelésből – szögezte le Marton Zsolt.

József és Jézus kapcsolatát illetően a püspök ismét Ferenc pápát idézte: „Szent József ács volt, aki becsületesen dolgozott, hogy családja megélhetését biztosítsa. Jézus tőle tanulta meg annak értékét, méltóságát és örömét, hogy az ember a saját munkájával megkeresett kenyeret eszi.” Hozzátette: a munkára nevelő apa szeretetteljes jelenléte óriási kincs a családban, hiánya pedig hatalmas űrt jelent. Személyes példaként megemlítette, hogy édesapja műszaki kisiparos vállalkozó volt, ő pedig sok időt töltött vele a műhelyében. Bár ő maga humán beállítottságú, mégis roppant hasznosak és meghatározóak lettek számára az ott szer-

zett tapasztalatok, akárcsak az, hogy – édesapjának köszönhetően – kispapkora végéig rendszeresen végzett fizikai munkát.

A váci püspök arról is beszélt, hogy Jézus gyermekkorának részleteiről az úgynevezett apokrif írásokból maradtak ránk kedves kis elbeszélések. A Megváltó gyermekségének arab evangéliumában olvashatjuk: „Amikor a városbeliek különböző famunkák végett – hogy ajtót, sajgárt, ágat, ládát készítsen nekik – magukhoz rendelték Józsefet, ő mindig magával vitte az Úr Jézust is; bárhová ment, az Úr Jézus minden-hová vele tartott.” Ebből a részletből is kiviláglik József apai törődése, hogy bevonta Fiát mestersége művelésébe. A történet folytatása azt is elbeszéli: ha egy bútor nem sikerült megfelelő méretűre, akkor a kis Jézus csodás módon igazította azt helyre. Ez a mozzanat József alázatát mutatja be, hogy tisztában van a képességeivel és a korlátaival, és nem szégyell segítséget kérni Gyermekétől – fogalmazott Marton Zsolt, majd így folytatta szentbeszédét:

Szent József nyitott és együttműködő apa, aki tekintélyt nem autokratikus módon szerzi meg, hanem befogadó szeretetével éri el. Bevezeti Jézust a munka világába, ő az első tanítója, de ezt nem rendkívüli módon teszi. József személyében éppen az a nagyszerű, hogy nem rendkívüli. Ezzel ad példát rá, hogy nem kell egy apának szuperhőssé vagy szupersztárrá válnia. Ahhoz, hogy betöltsa a hivatását, mindössze teljesítenie kell rábízott állapotbeli feladatát. Szent József a tipikus háttérember, aki csöndességében is nagyon beszédes, tetteivel biztonságot teremt, gondoskodik a családjáról. Nagy áldás és pótolhatatlan a csa-

lábban a csöndes, hűséges, háttér-ember apa – mondta a püspök, majd azt kérte, hogy az Amoris laetitia-családévben tudatosítsuk magunkban: a család társadalmi létünk alapvető egysége. Ferenc pápa így fogalmaz: „A háromságos Isten szeretetközösség, és a család az ő élő tükröződése (...). A férfi és a nő, az apa és az anya »a teremtető Isten szeretetének munkatársai«. (...) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja az édesanya és az édesapa szeretetét.” Marton Zsolt figyelmeztetett: napjainkban sokan élnek csonka családban, feléjük különleges szeretettel kell fordulnunk. Számos gyermeknek van nevelőapja, esetleg mindkét szülője nevelőszülő. Óriási szolgálatot tesznek, akik föl vállalták ezt a hivatást.

A váci püspök köszönetet mondott a szülőknek, a nagyszülőknek és a nevelőszülőknek nélkülözhetetlen hivatásukért, a gyermekek vállalásáért, fölneveléséért, a Szentatyának pedig azért, hogy külön napot rendel a nagyszülők tiszteletére.

Végül így fohászzkodott a családreferens püspök: „Az Amoris laetitia-családév folyamán kérjük Szent József közbenjárását, hogy mindig legyenek hozzá hasonlóan atyai szívű apák, máriás lelkiületű anyák és a családot segítő nagyszülők, akik a Szentháromság Isten végtelen szeretetét tükrözik. Amen.”

Az Amoris laetitia-családév megnyitását üzenetben köszöntötte Novák Katalin családokért felelős tárca nélküli miniszter, Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár, valamint Kardosné Gyurkó Katalin, a Nagycsaládok Országos Egyesületének elnöke.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Hitvallást és hűségesküket tett a tábori püspök

Bíró László katonai ordináriusi címéről való lemondását elfogadva Ferenc pápa 2021. február 18-án Berta Tibort, a Katonai Ordináriátus általános helynökét nevezte ki a szervezet püspökévé, aki március 17-én tette le a hitvallást és a hűségesküt a budapesti Apostoli Nunciátúrán.

Az egyházi hagyományoknak megfelelően – betartva a hatályos járványügyi rendelkezéseket – tette le a hitvallást és a hűségesküt Berta Tibor, a Magyarországi Katonai Ordina-

náriátus kinevezett püspöke. A zárt körű, bensőséges szertartásra az Apostoli Nunciátúra kápolnájában került sor március 17-én délelőtt.

Berta Tibor kinevezett katonai ordinárius a pápát képviselő Michael August Blume SVD alessanói címzetes érsek, apostoli nuncius és Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek jelenlétében, latin nyelven tette le a hitvallást, majd esküvel nyilvánította ki hűségét a Katolikus Egyház és az Apostoli Szentsekér iránt.

Az egyházzal különösen is biztosítani kívánja, hogy bizonyos tisztségeket és feladato-

kat olyan személyek töltsenek, akiknek hite megegyezik a Katolikus Egyház hitével, ezért azok megkezdése előtt a hitvallás letétele kötelező, melyhez hűségeskü (a hűség ígéretének esküvel való megerősítése) is járul.

*

Berta Tibor a lapunknak adott interjújában elmondta: április 10-én, a húsvét utáni szombaton szentelik püspöké a budapesti Szent István-bazilikában. Erdő Péter bíboros, prímás lesz a főszentelő, Michael August Blume apostoli nuncius és Varga László kaposvári püspök pedig a

társszentelők. Püspöki jelentését Pál apostolnak a Kolosszeiekhez írt leveléből választotta: „Szolgatársak az Úrban” (Kol 4,7). „Mai nyelvre lefordítva úgy is fogalmazhatnánk, hogy *munkatársak az Úrban*, hiszen a Katonai Ordinárius feladata, hogy közösségben, a lelkesekkel és a katonákkal együttműködve, velük egy csapatban szolgáljon az Úrban, vagyis a vele és a benne való egységben” – hangsúlyozta Berta Tibor.

Forrás és fotó:
Budapesti Apostoli Nunciátúra

Ajánljuk egész Egyházunkat Szent József pártfogásába

Erdő Péter bíboros üzenete az Amoris laetitia-családév megnyitása alkalmából

Ferenc pápa 2021. március 19-én, Szent József ünnepén megnyitotta az Amoris laetitia-családévet. Az alábbiakban Erdő Péter bíboros, prímás szerkesztőségünkhöz eljuttatott, ezzel kapcsolatos üzenetét adjuk közre.

Dicsértessék a Jézus Krisztus! Szeretettel köszöntöm a főegyházmegye egész közösségét.

Megpróbált minket a járvány az idén. Úgy ünnepeljük ma Szent József napját, hogy nem tarthatunk nyilvános istentiszteleteket. Mégis, emlékezzünk arra, hogy december 8-ától kezdve Szentatyánk, Ferenc pápa Szent József-évet hirdetett.

Különösen is ajánljuk egész Egyházunkat Szent József pártfogásába.

Ő úgy is kísérje az Egyház történetét, mint jó gazda, mint vagyongazdálkodó. Hiszen a bibliai József példájára, az egyiptomi Józsefére, aki egy hatalmas országnak a tartalékaival rendelkezett éhínség idején, Szent József is gondoskodik az Egyház szükségleteiről, ha kérjük közbenjárás-

sát. És hány meg hány olyan szükséghelyzet van napjainkban, amikor nagy szükség van arra, hogy egy édesapa, egy szerető, figyelmes személy ott legyen, észrevegye, hogy mi a baj, és megtalálja a segítséget.

Szent József azonban, azonkívül, hogy ő az Egyház védőszentje, a jó halálnak is az egyik védőszentje. Ma imádkozunk éppen, az olvasmányos imaóra himnuszában, hogy neki az a kegyelem jutott osztályrészül, hogy Szűz Mária és Jézus állt mellette halálának pillanatában.

Ha Szűz Mária és Jézus közelségében élünk, ha úgy élünk, hogy számunkra ők jelen vannak, akkor nem kell félnünk semmitől, ami az életünkben bekövetkezhet.

Ugyanakkor Szent József természetesen a munkások-

nak, a kétkezi munkásoknak, minden dolgozó embernek is a példaképe és az apaságnak, a családfői szerepnek egy olyan megtestesítője, akire mindig mint ihlető példaképre tekinthetünk, és akitől kérhetünk útmutatást, erőt, segítséget, amikor éppen a férfiak helyzetét a családban új és új kihívások érik.

Ma este a józsefvárosi plébániatemplomban megnyitjuk a család évét is. Amikor Ferenc pápa ezt is az idej esztendő témájává tette, akkor gondolt arra, hogy a családban kinek-kinek megvan a sajátos szerepe. És gondolt arra is, hogy az *Amoris laetitia* milyen sokféle értéket vonultat fel, ami a család életében teljességgel ki igazán. Tehát az emberiségnek a fejlődése, az emberiségnek a legmagasabb értékekben való gyarapodása is éppen a család útján történik, Isten különös kegyelméből.

Ebben pedig a Szent Család a legnagyobb pártfogónk és erőforrásunk. Ott láthatjuk

meg, hogy az emberré lett Isten sem akart lemondani a szerető családi környezetéről. Mi is felelősek vagyunk azért, hogy a felnövekvő gyerekek ilyen szerető környezetben élhessenek, és mi magunk is újra meg újra erőt meríthessünk családi közösségünk szeretetéből.

Az Egyházzal szokás úgy is beszélni, mint Isten családjáról. Helyesen teszi ezt a teológia, mert éppen azokat az értékeket állítja ez a gondolat előtérbe, amelyekre ma olyan nagy szükség van. A mai időben a járvány nemcsak a fizikai teljesítőképességünket teszi próbára, nemcsak anyagiilag okoz gondot többeknek, hanem bizony lassanként a hangulatunkat, a lélektani állóképességünket is eléggé nagy kihívások elé állítja. Ebben a tekintetben is kérjük ma az egész Szent Családnak a segítségét, és figyeljünk egymásra.

Legyünk egymáshoz közel állók, vegyük észre, hogy mikor kell valakit inkább távol-

ból szeretni és segíteni, mert éppen a kontaktot kell kerülnie, és mikor kell személyes

„
A járvány nemcsak a fizikai teljesítőképességünket teszi próbára, hanem lassanként a lélektani állóképességünket is eléggé nagy kihívások elé állítja. Kérjük a Szent Család segítségét, és figyeljünk egymásra

együttlétellel mellette lenni, bátorítani és segíteni, akár a leghehétköznapibb szükségleteiben is.

Nagy hiányt érzünk, amikor azt kell észrevennünk,

hogy megint éppen a nagybőjti időben le kellett mondanunk a nyilvános istentiszteletekről. Azért mindannyian mint papok elvégezzük a saját szentmisénket, felajánljuk a ránk bízottakért, a betegekért, az elhunytakért, és kérjük Istent, hogy nekünk is adjon erőt, hogy olyan szeretettel tudjuk végezni a szolgálatunkat, ahogyan ez a különleges idő megköveteli tőlünk.

Most pedig imádkozzunk egy ősi szokás szerint Szent Rókusához, aki a járványok elmulásaért felelős, aki különleges közbenjáró járványos időkben: „Nagy bizalommal kérünk, Istenünk, add kegyelmet, hogy ezen járvány idején mi, akik áhitattal fordulunk hozzád, a járványok védőszentje, Szent Rókus közbenjárását kérve megszabaduljunk a járvány halálos veszedelmétől. A mi Urunk, Jézus Krisztus által. Amen.”

**Lejegyezte:
Thullner Zsuzsanna**

MIT JELENT APÁNAK LENNI A BIBLIA SZERINT? (4.)

Akik mernek új világot álmodni

Ferenc pápa 2020. december 8-án, a szeplőtelen fogantatás ünnepén Szent József-évet hirdetett. Ádám Miklós biblikust, az Esztergomi Hittudományi Főiskola oktatóját arra kértük, tekintsen végig a Szentírásán, és mutasson rá, mi jellemző az apaságra általánosságban, illetve az egyes bibliai személyek életében. A sorozat negyedik részét adjuk közre.

Gálik Péter Diák Murphy című könyve alapmű volt gimnazistakoromban. A szerző az „ami elromolhat, el is romlik” alapelvet ültette át a diákok világába. Ebben a könyvben található a megfigyelés, mely szerint mielőbb kiderül a mindent elsöprő, ám plátói szerelemről, hogy nem is plátói, mindjárt nyilvánvalóvá válik az is, hogy nem mindent elsöprő, és végeredményben nem is szerelem.

Ehhez hasonló a gimnáziumi években a „se veled, se nélküled” kapcsolatok jelensége, amikor kéthetente periodikusan járunk és szakítunk, egyiket a másik után. Ma, visszatekintve, már tudjuk, hogy voltaképpen nem a lányba/fiúba voltunk szerelmesek, hanem a vágyakozás mindent elemészto érzésébe. Hiszen soha korábban nem tapasztaltunk ennyire intenzív érzelmet, amitől mennybe kellett menni vagy éppen bele kellett halni.

A valódi szeretet nem ez. A valódi szeretetnek objektívalódnia kell. Azt szoktuk mondani, mindent a szememmel látok, de a szememet nem látom. Az emberi személy legbelső magja ugyanilyen. Nem ismerhetjük meg, csak úgy, ha újra meg újra engedjük, hogy cselekedjen. Olyankor kikerül belőlünk, megmutat valamit magából. És ha már kint van, akkor végre rá tudunk nézni.

Amikor a kamasz gyerek az egész délutánt azzal tölti, hogy egy gumi-

labdát dobál a falhoz, és elkapja, amikor visszapattan, valójában *agyal*. Elemzi, hogyan viselkedett, mit mondott, hogyan reagált az egyes szituációkban, amikbe aznap keveredett. Próbálja megérteni önmagát, hogy ki is ő, azok alapján, amiket az a titokzatos legbelső valaki, aki végeredményben ő maga, csinált aznap

a kulcshelyzetekben. Így válik felnőtté.

A lényünk legmélyén mindannyiunkat meghatároz a szeretet, amit adunk, amit adni akarunk. A földművest nem az a kenyér teszi földművéssé, aminek az erejéből műveli a földet (bár anélkül nem bírna a munkát), hanem az a kenyér, ami a munkájának a gyümölcse. Ugyanígy nem az a szeretet tesz bennünket önmagunkká, amit kaptunk (bár létfontosságú), hanem az, amit adunk. Ezért is van az, hogy a szeretet *elő akar bújni*, el akarja érni azt, akit szeret. Erre szolgálnak az emlékezetes alkalmak, amik beleíródnak a közös

történetünkbe, erre szolgálnak az ajándékok, amikkel meglepjük a másikat, amiken napokat gondolkozunk, mi is lenne a megfelelő tárgy *annak a szeretetnek a kifejezésére, amit érzünk*. És igen, az egymás iránti szeretetünk legtökéletesebb, legteljesebb objektívalódása a gyermek. A szeretet életadó erő. És egy házaspár

De Ráchel meddő. Miközben a testvére, Lea már hat fiúval ajándékozta meg Jákobot, és a szolgálóktól is született még négy gyermek, Ráchelnek nem születik gyermeke. A szeretet életteremtő ereje, a szeretet hatalmának legtökéletesebb megvalósulása, legvalószínűbb bizonyítéka hiányzik Jákob és Ráchel kapcsolatából.

Nem csoda, hogy amikor végül megszületik József, Jákob, aki addigra ráadásul nagyapakorú ember, „elkényeztetett” szeretettel van a fiú iránt. Így természetes, hogy József fontosabbnak érzi magát a testvéreinél, de még az apjánál is, és természetes az is, hogy fogalma sincs, mi a probléma azzal, hogy elmeséli az álmát, ami- ben az ő kéréje egyenesen állt, miközben a testvérei kévéi az övé előtt hajlongtak. Ezeknél csak az természetesebb, hogy a testvérei eldöntik, részükről ebből elég volt.

A József-ciklusban

az álmok az események mozgatórugói. Így a szereplők is két kategóriába oszthatók: az *álmodók* és az *álomtörők* csoportjaiba. És igen, az álom(ból fakadó remény) ebben a történetben is politikai erő. Emlékezzünk Martin Luther King Jr. híres szavaira: „I have a dream.”

A rend megint felborulni készül. Amikor József története megkezdődik, Benjamin még nem született meg, József a legkisebb testvér. Csakúgy, ahogyan apja, Jákob volt a kisebbik testvér, Isten mégis őt választotta a bátyja, Ézsau helyett. Ugyanaz a minta, ami később is felbukkan a Biblia lapjain. A minta,

ami kiemeli Istennek a kicsinyek iránti szeretetét, de közben folyton felborítja a rendet.

Ahogyan most is. Hiszen a testvérek között nincs hierarchia, Ruben a legidősebb, de végeredményben egyenlőség uralkodik közöttük, ahogyan ezekben a helyzetekben ennek lennie kell. Az apa felelős az alá-fölé rendeltségi viszonyokért, a testvérek egymáshoz való viszonya pedig partneri, egyenlő. Erre jön a *legkisebb*, és a rend felborításával fenyeget. Egy új rendszer létrejöttét álmodja meg, amiben egy testvér a testvérei fölött uralkodik. Az álmoknak tehát pusztulnia kell.

Még Jákob is fennakad József szavain. Van azonban valami, amit ő megtesz, míg a testvérek nem. Jákob „megőrizte a szót,” amit József mondott (Ter 37,11). Ahogyan a Szűzanya, amikor Jézus azt mondja, neki apja dolgaiban kell lennie.

Jákob ebben az esetben bölcse édesapa. A természetes érzéke neki is azt sugallja, hogy a fennálló rend felrúgása káosszal fenyeget. Jákobnak is jó az, ahogy eddig volt. De tudja, hogy ő is a rendet felborító, az *elsőszülöttségi* áldást kapó *kisebb* gyermek volt. És ami még ennél is fontosabb, ő is álmodó (Ter 28), ahogyan álmodó volt Ábrahám (Ter 15). Szemben József testvéreinek elhatározásával, Jákob, az édesapa megfontolt viselkedése jeleníti meg az elbeszélésben a remény vékony fonálát. És az ígért végül József miatt él tovább.

Ahogyan József álmodó, nem pásztor, mint a testvérei, úgy Jézus is álmodó, nem pedig ács. Egy új világot, egy új rendet álmodnak ők ketten, amit mások meg akarnak akadályozni, de az Atya nem engedi. Mert ezeket az álmokat, az Ábrahámvaló találkozásától a világégi nagy egybegyűjtésig, ő álmodta először.

Fotó: Merényi Zita

Az Ecclesia Szövetkezet hetven éve az Egyház szolgálatában

Beszélgetés Török Csabával, a szervezet elnökével

(Folytatás az 1. oldalról)

A világháború előtt sok szerzetesrend azt tekintette hivatásának, hogy kifejezetten a liturgiát szolgáló tevékenységet végzett. A szerzetesek ostyát sütöttek, szőlőgazdálkodást folytattak, misebort állítottak elő, liturgikus textileket készítettek, hímeztek. A Rákosi-korszakban a magánszektort megszüntették, a szerzetesrendeket feloszlatták, felszámolták. Hatalmas úr keletkezett, mert nem volt, aki a mindennapi működéshez szükséges eszközökkel ellássa a plébániákat. Így született meg a szövetkezet létrehozásának a gondolata. A kommunizmus idején egyetlen ilyen cég létezhetett, ami persze állami felügyelet mellett működött. 1951-ben, a szerzetesrendek feloszlása után adódott tehát egy olyan helyzet, amit meg kellett oldani, hiszen az Egyháznak működnie kellett.

– A szövetkezetet 155 pap alapította. Miért éppen ezt a szervezeti formát választották?

– Jogi szempontból többfajta magántársaság létezhet. A szövetkezet hasonlít egy részvénytársasághoz,

hiszen a szövetkezeti tagok részvegyeket váltanak, és ennek megfelelően társtulajdonosokká válnak. Azonban egyik tulajdonos sem szerezhet nagyobb tulajdonrészét, mint 15 százalék. A taggyűléseken mindenki egyetlen szavazattal rendelkezik. A tagok – akik vagy egyházi természetes személyek lehetnek, tehát papok, vagy egyházi belső jogi személyek, így plébániák, egyházmegyék – közös felelősséget viselnek, és részesülnek a cég sikeréből, osztalékot kapnak. Csődközel helyzetben pedig invesztálnak abba, hogy a szövetkezet talpon maradjon.

– Hogyan épül fel az Ecclesia szervezeti szempontból?

– Átfogó döntéshozó szervünk a közgyűlés, amelynek évente legalább egyszer, általában május 31-éig kell összeülnie, hogy az előző évi zárszámadást és a beszámolót elfogadják. Ilyenkor meghatározzuk a stratégiát, beszámolunk arról, hogy mi történt az elmúlt évben, és ismeretjük a terveinket. Az operatív vezetéssel kapcsolatos konkrét kérdések a közgyűlés által megszavazott vezetőségre tartoznak: a hét igazgatósági tagra, illetve az elnökre, aki jelenleg én vagyok, ezenkívül pedig egy háromtagú felügyelőbizottságra. A mindennapokban én képviselem a tulajdonosi testületet. Szektorokra bontva dolgozunk: van kereskedelmi, kiskereskedelmi és web-

áruházas felületünk, antikvitás és természetesen pénzügy, munkaügy. Egy munkatárs, Csontos László a személyes képviselőm, alteregóm, hiszen Esztergomban élek, Budapesten hetente egy munkanapot tudok eltölteni.

– A hetven év alatt milyen nagyobb átalakulásokon ment keresztül a szövetkezet?

– A rendszerváltás előtt és alatt megjelent a konkurencia: olyan magáncégek, amelyek az Egyház ellátásával kezdtek foglalkozni. A taglétszámunk addigra felgyarapodott, de a tagok passzívabbá váltak. A 2010-es évek legelején, Török József atya elnökségének végén elérkezett a pillanat, amikor döntenünk kellett, hogy vagy véget vetünk az Ecclesia működésének, vagy a tagok anyagi felelősségvállalását kérjük a folytatáshoz, pontosabban inkább egy új kezdethez. Megszűrtük, kik azok, akik hajlandók áldozatot hozni a céért. A részjegyek névértékét jelentősen megemeltük. A tagság létszáma akkor ötven körülire csökkent, mára a hetven felé közelít. A szövetkezeti tagok elkötelezettsége, felelősségvállalása mentette meg az Ecclesiát: vol-

tak papok, akik a saját félretett pénzükből fektettek be az újraindulásba. Ennek az áldozatvállalásnak köszönhetjük például, hogy van egy hittankönyvsorozatunk, ami jelenleg a legkeresettebb az országban.

– A tevékenységi kör is bővült a megalapítás óta. A könyvkiadás valamivel később indult be.

– A könyvkiadással kapcsolatban jelenleg útkeresésben vagyunk. Ma nagyon nehéz megtalálni a megfelelő profilt. A rendszerváltásig korlátozott volt azoknak a köre, akik katolikus könyveket adhattak ki. Az Ecclesia ekkor szépirodalommal, egyházi tudományok ismeretterjesztő irodalmával és egyháztörténelmi könyvekkel jelent meg a piacon, például Szántó Konrád háromkötetes egyháztörténetével. Raymond Moody könyve, az *Élet az élet után* nagy bestseller volt. Prédikációs irodalmat és fiataloknak szóló könyveket is adtunk ki. Az imakönyveinket folyamatosan próbáljuk frissíteni, gyerekeknek szóló sorozatunk nagyon szép grafikai megoldású. Tavaly megjelentettük egy felvidéki atomfizikus könyvét is, és most készítjük elő kiadásra olyan édesanyák beszámolóit, akik megtartották a gyermeküket, bár abortuszt javasoltak nekik. A márianosztrai monostor történetéről is van egy vaskos monográfia, amely a pálosok jelentős támogatásával jelenhetett meg. *A magyar*

Egyház évezrede című Török József-könyvet is újra kiadtuk. Az *Egyházi protokoll* című könyvünk egészen egyedülálló mű, mert katolikus, evangélikus, református és zsidó közösségek sajátos protokolláris szokásait dolgozza fel. Vegyes tehát az anyagunk, de dolgozunk a stratégia kialakításán.

A rendszerváltás előtt tízezres példányszámban jelentettük meg a kiadványainkat, és még olyan is előfordult, hogy civil kiadó átvette a könyvünket. Mostanában néha csak háromezres példányszámról beszélhetünk, átrétegződött az olvasóközönség, változott a könyvek fogyasztása. Kiadjuk, ami fontos nekünk, de nem biztos, hogy ezek a kötetek piaci sikert hoznak. Példaként említhetném Pascalina Lehnert gyönyörű visszaemlékezését XII. Piuszról, melyben a szerzetes nővér érdekes betekintést nyújt a történelmi kulisszák mögé.

– Modern szemléletűek és nagyon szép kivitelűek az iskolásoknak szánt hittankönyveik.

– Az utóbbi években a hittankönyvkiadás lett a legerősebb ágazatunk. Tízévi munkával elértük, hogy van egy teljes, nyolcosztályos hittankönyvsorozatunk, mindegyik kötethez tanári kézikönyvvel, az alsósoknak kiegészítő szemléltetőcsomaggal. Az iskolai tankönyveket öt évente meg kell újítani, hogy korszerűek maradjanak, mi is ezen vagyunk. A tanári kézikönyvet felső tagozaton egybekötöttük a tankönyvvel, így nagyon könnyen használható. A tananyagok és a feladatok mellett két verzióban adunk óravázlatokat, mert katolikus iskolában két óra, állami iskolában egy óra hittan van hetente. Az iskolai hitoktatást igyekszünk professzionális szintre emelni. Udvardy György érsek felügyelete alatt fejlesztettük a tankönyveinket, melyek sokszínűek, patchworkszzerűek. Szintézisre törekszünk, hiszen vannak olyan gyerekek, akik csak egy évig tanulnak hittant. Szeretnénk, hogy így is találkozzanak liturgikus, hittani és bibliai ismeretek-

kel. A diákok vizuális igényeit is figyelembe vesszük, így az évfolyamok előrehaladtával változik az ábrázolások grafikai stílusa is: a negyedikeseknél bejönnek a képregények, majd a felsősöknél a fényképek.

Mindegyik kötetünk többszerzős. A szerzőknek, valamint a szerkesztőknek, a grafikusoknak végtelenül hálás vagyok, hiszen a hittankönyvfejlesztés nem egy jól fizető szakma, csak az eladott példányok után jár szerzői jogdíj. Nem volt finanszírozási keretünk, az íróink így ma is szolgálatként végzik ezt a munkát.

Az utóbbi években a hittankönyvkiadás lett a legerősebb ágazatunk. Tízévi munkával elértük, hogy van egy teljes, nyolcosztályos hittankönyvsorozatunk

*
Az irodai beszélgetés után Török Csaba végigvezetett bennünket a munkahelyen és az üzletben. Először Nagy Gáborral találkoztunk, az Ecclesia „élő emlékezetével”, aki negyvennégy éve dolgozik a szövetkezetnél, a munkaügyi részlegen. A 70-es évekre visszaemlékezve felidézi, hogy megjelenés előtt még a szentképeket is ellenőriztetni kellett az Állami Egyházügyi Hivatalnál. A könyveket nagyjából 1982-ig cenzúrázták. 2010-ig a Ferenciek terén működött az Ecclesia üzlete, erre nosztalgiával emlékezik vissza. A bérleti díjak emelkedése miatt azonban el kellett hagyni a nagyon előnyös elhelyezkedésű, 110 négyzetméteres, nagy belmagasságú üzlethelyiséget, amelyben galériát alakítottak ki. Varrodát is működtettek a helyszínen, 15-16 dolgozó készítette a liturgikus ruhákat, reverendákat. Ötvösök, szobrászok, iparosok és művészek dolgoztak a cégnek. „Olyan nagy volt a forgalom, hogy szeptembertől karácsonyig két pénztárgépet is be kellett állítaniuk a folyamatos kiszolgálás érdekében” – mondja a régi szép idők emléktől lelkesülten.

A költözésre visszaemlékezett az antik osztályon dolgozó két kolléga is, akiken szintén érezni, hogy második otthonuk lett a bolt. Forgách Tiborné Anikó 1997-től, Czétényi András 1986-tól dolgozik a régiségek között, az összes tárgyat és azok törté-

utca 1.-be. Mivel közel esik egymáshoz a régi és az új hely, így nem teherautóval, hanem gyalog és kis koscsikkal szállították át az üzlet felszerelését. Igyekeztek minden értéket átmenteni, a régi galériabútort azonban mindenki sajnálja, egy elemet máig őriznek belőle.

„Az antik részleg bizományi alapon működik, értékesítési szerződést kötünk az eladókkal, akik általában hagyatékot hoznak be. A művek kiválasztásánál két fő szempont a döntő: a minőség és a kor” – ismereti a galéria működését Anikó és András. A fix vásárlói kört értesítik, ha a gyűjteményükbe illő tárgy érkezik hozzájuk. Ezek lehetnek nem egyházi jellegűek is: árulnak bizsut, festményeket, ezüstöt, órákat, bútorokat, de a vitrinekben ezüstollót, ét-készletet és csipetűket is találunk. „Sokszor előfordul, hogy kellékesek keresnek meg minket színházi előadások vagy filmforgatások miatt, ilyenkor akár egy XIX. században játszódó történethez is tudunk biedermeier miseruhát adni, vagy csak elmondani, ha arra van igény, hogy egy püspök milyen ruhában járt akkoriban” – meséli a hozzáértés örömeivel András.

A járvány idején főleg a webáruház működik, erre töltöttek fel újabb és újabb képeket. Erkezésükkor éppen antik miseruhákat fotóznak, melyek iránt egyre nagyobb az érdeklődés. A bevétel, bár az apróságokat vásárlók elmaradoztak, nem csökkent, a nagyobb értékű alkotások ma is elkelnek, akár a webáruházon keresztül is. A nagykereskedelem működik, igaz, mindenképpen számolni kell azzal, hogy a zárás miatt tavasszal csökken a kereslet.

Az üzletben továbbhaladva láthatunk püspöksüvegeket, belga és magyar miseruhákat, olasz és lengyel márkájú papi ingeket, sőt saját márkás termékeket is, melyek igen jó minőségű anyagból készülnek. A ministránsok számára csemegét csomagoltak az ostyagyártás során maradt tésztából, csokis változatban is. Noé bárkájával és az állatpárokkal kedvünk lenne újra gyermekként játszani, főleg úgy, hogy életünk első *Képes Bibliája* is ott van mellette a polcon. Az imakocka szintén fiataloknak készült, meghúzódik a vitrinben a megszámlálhatatlan érem, ikon, szobor, tömjéntartó és feszület között.

Sajátos univerzum fogadja a látogatót a Városház utca 1.-ben. Várjuk, hogy az üzlet a kényszerű zárás után újra kinyithasson. A puttó pedig addig is hűségeen lóg a fiülkájában, a vevőre várva, aki egyszer úgyis megjön. Akár online is.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

szentmise-közvetítések élőben

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2020. november 9-ei közleményének 2. pontjában olvassuk: „A jelenlegi, kivételes helyzetben is érvényesek a *Katekizmusban* (KEK 2183.) és *Az egyházi törvénykönyvben* (CIC 1248. k. 2. §) található előírások, amelyek szerint ha valaki számára súlyos okból lehetetlenné válik az eucharisztikus ünneplésben való részvétel, igen ajánlatos, hogy helyette töltsön kellő időt imádsággal – a Szentírás olvasásával, zsolozsma végzésével vagy más imával, elmélkedéssel – egyénileg vagy a családban. Bár a szentmisén való részvétel nem helyettesíthető, több helyen van online vagy televíziós miseközvetítés, hogy megerősítést, vigasztalást és bátorítást nyervek azok, akik most nem tudnak részt venni vasárnapi és ünnepnap i szentmisén. A közvetítések rendjéről felületeinken folyamatosan tájékoztatást adunk.”

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül közöljük, hogy mely magyar és idegen nyelvű szentmise-közvetítésekbe lehet bekapcsolódni.

TELEVÍZIÓK

Duna Tv

2021. március 14-étől minden vasárnap 11 órakor közvetítenek szentmisét.

Apostol Tv

Hétfőtől szombatig 8 órától (élő) és 17 órától (ismétlés), vasárnap 10 órától (élő) és 17 órától (ismétlés). Nézhető a www.apostoltv.hu oldalon.

EWTN/Bonum Tv

Minden nap magyar nyelven: 8.30-kor (élő), 12 órakor (ismétlés), 17 órakor (élő), 20 órakor (ismétlés). Minden nap angol nyelven: 14 órakor *EWTN Daily Mass* (élő) az EWTN központjából, Alabamából (USA). Megtalálható a nagyobb kábelszolgáltatók csatornakiosztásában és nézhető a www.katolikus.tv oldalon.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Debrecenben Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök november 15-étől visszavonásig minden vasárnap 11.30-tól mutat be szentmisét a Szent Anna-székesegyházban, amit a Debrecen Televízió közvetít.

RÁDIÓK

Magyar Katolikus Rádió

Minden hétköznap reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától. Hallgatható a www.katolikusradio.hu honlapon.

Szent István Rádió, Eger

Élő közvetítés hétfőtől szombatig reggel 7 órától, vasárnap délelőtt 10 órától az egri bazilikából. 18 órakor rózsafüzért imádkoznak a Szent István Rádió egri stúdiójában. Hallgatható a www.szentistvanradio.hu honlapon.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrásy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

TÁRSASHÁZI KERTGONDOZÁST vállalkoz Budapestén. T.: 06/30-812-1121

Mária Rádió

Hétköznap 9 órától, szombaton 18 órától, vasárnap délelőtt változó időpontban. Hallgatható a www.mariaradio.hu oldalon.

Felvidéki Mária Rádió

Hétfőtől péntekig 9, 15 és 18 órától, szombaton és vasárnap 15 és 18 órától. Hallgatható a www.mariaradio.sk oldalon.

Erdélyi Mária Rádió

Hétfőtől szombatig 8 és 18 órakor (magyar idő szerint 7 és 17 órakor). Vasárnap délelőtt és délután. Hallgatható a www.mariaradio.ro honlapon.

Hol és mikor követhető élő szentmise-közvetítés?

További összegyűjtött lehetőségek a *Magyar Kurír* oldalán: www.magyarkurir.hu

IMAÓRA

Boldog Apor Vilmos 76 évvel ezelőtt, nagypénteken történt meggyilkolásáról szentmise keretében emlékezünk meg 2021. március 31-én, szerdán 18 órakor a budai Szent Imre-plébániatemplomban. Kérjük, keresse föl a templom YouTube-csatornáját, és kövesse élőben a szentmisét. Imádkozzunk, emlékezve a főpásztorra, aki életét adta juhaiért, népéért, a viláért. Apor Vilmos Emlékbizottság Civil Társaság

Elváltakért és egyedülállókért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 16 órakor a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A **Boldogasszony Imaszövetség** tagjai a kért imaszándékok mellett rendszeresen másért is fohászkodnak égi Edesanyánkhoz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányosokért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalokért, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szenvedőkért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsiegyhazmegye.hu/cimke/imaszovetseg>

A **Szent Imre-kápolna Szeretetláng-imacsoportja** minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonainkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztül elérhetők vagyunk: www.szeretetlang.info.hu – programok: március 26., péntek, 16 óra: keresztút, fájdalmas péntek, Mária keresztútját járjuk; április 8., csütörtök 18 óra: szentségimádás, Szeretláng-imaóra; április 9., péntek, 16 óra: az öröm útja; április 15., csütörtök 18 óra: szentségimádás lesz édes Házánkért.

Nagykilenced – Közös készülődés Szent Rita ünnepére. Budapest központjában található a Szent Rita-templom (1081 Budapest, Kun utca 5.), ami az egyik legismertebb és leglátogatottabb kis templom Pesten. Szent Rita élete viszontagságos volt, sok-sok megpróbáltatással, éppen ezért nehéz sorsú lányok, édesanyák és asszonyok fordulnak hozzá, a lehetetlen ügyek közbenjárójához, hogy segítséget kérjenek. Ünnepe május 22-én van, melyre tisztelői lelkigyakorlat-sorozattal készülnek. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus töviskoszorújának egy sebé, ezért 15 héten át tart az imádságos lelkigyakorlat, mely egyben előkészület a szent ünnepére. Ebben az évben a csütörtök reggel 8 órakor kezdődő szentmisékben Tóth Tamás, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára tartja a lelkigyakorlatos felkészülést, melynek mottója: *Élő vizek forrásánál* (*Elmélkedések a Jézus Szíve-litániáról*). Ha személyesen nem tud részt venni a szentmisén, a következő lehetőségek segítségével kapcsolódhat be a lelki felkészülésbe: élő közvetítés a <http://www.facebook.com/kalman.toth.520357> oldalon, a későbbiekben a <https://www.szentritatemplom.hu/> oldalon.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. április 6., kedd; május 6., csütörtök; június 5., szombat; július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szerda; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

LELKIGYAKORLAT

Testünk a feltámadás jele címmel tartanak nagybőjti lelkinapot a pálferisek online 2021. március 27-én, szombaton. További részletek: <https://www.palferi.hu/programok/testunk-a-feltamadas-jele-nagybojti-lelki-nap-a-palferisekkel>

Tavaszi lelkinapok gyásszal és veszteséggel élők számára a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (cím: 2022 Tah, Villasar 7–9. T.: 06/26-387-162), 2021. április 9., péntek 14 órától 11., vasárnap 14 óráig. További információ: 06/30-462-9272 Tegzes Katalin SA nővér programvezetőnél.

Tisztelt Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük. *A szerkesztőség*

A hirdetések tartalmáért és azok valódiságáért a hirdető vállal felelősséget.

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az *Új Ember* hasábjain!
Üzenjen **húsvétra**, névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!
Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.
Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.
Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

*Az **Ipolytölgyesen** élő 150 fogyatékos fiatal életkörülményeinek javítását tűzte ki célul közhasznú alapítványunk.*

Kérjük, segítse munkánkat adománnyal, önkéntes munkával, az adó **1% -nak javunkra rendelkezésével.**

Szent Erzsébet Szeretetotthon Alapítvány

Székhely: **2633 Ipolytölgyes, Kossuth u. 32.**

Adószám: **19184881-1-13**

Bankszámlaszám: **10402908-29015735-00000000**

Köszönjük segítségét!

Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával készült

Nemzeti Együttműködési Alap

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.
Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartási ideje

Hétfő – péntek: 10 – 16.30 óráig. Telefon: 1/203–8912

Plébániairoda nyitvatartási ideje

Hétfőtől péntekig: 10 – 11.30 és 13.00 – 16.30. Tel./fax: 1/203–8915

Templomunk miserendje

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00. Szombaton 7.00, 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.

Internet: <http://szentgellertplebania.hu>

E-mail: iroda@szentgellertplebania.hu

Nem tud dönteni? Mi megkönnyítjük a választást.

AJÁNDÉKOZZON UTALVÁNYT, MELY LEVÁSÁROLHATÓ AZ *Új Ember* KÖNYVESBOLTBAN.

20/5001

AJÁNDÉKUTALVÁNY

5000 FT, AZAZ ÖTEZER FORINT ÉRTÉKBEN

Beváltható 2021. december 31-ig az Új Ember Könyvesboltban kapható bármely termékre. (Budapest, V. Ferenciek tere 7-8.)

Az utalvány egyszeri alkalommal, egy összegben vásárolható le, és készpénzre nem váltható.

20/1001

AJÁNDÉKUTALVÁNY

1000 FT, AZAZ EZER FORINT ÉRTÉKBEN

Beváltható 2021. december 31-ig az Új Ember Könyvesboltban kapható bármely termékre. (Budapest, V. Ferenciek tere 7-8.)

Az utalvány egyszeri alkalommal, egy összegben vásárolható le, és készpénzre nem váltható.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8. (Kárpátia-udvar)

Telefon: (06/1) 266-0845; webbolt: bolt.ujember.hu

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán és a Digitalstandon

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. MÁRCIUS 22.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gátas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz

Olvasószerkesztő: Kodtek Bernadett
Korrektor: Mester Zsolt • Tördelés: Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Áder János köztársasági elnök nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából a következő állami díjakat adományozta egyházi személyeknek.

Széchenyi-nagydíj

Dávid Katalin Széchenyi-díjas művészettörténész, művészeti író, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja – Magyarország számára kivételesen értékes, példaértékű tudományos pályafutása során a hazai egyházi múzeumok és gyűjtemények megújításában vállalt kiemelkedő szerepéért; különböző kultúrákon, illetve vallásokon átívelő, szakrális tárgyú művészettörténeti könyveiért és esszéiért; Európa-szerte elismert tudományszervezői és kiállításrendezői munkájáért. *(Dávid Katalinnal készített interjúnk lapunk 1. és 5. oldalán olvasható.)*

Széchenyi-díj

Prokopp Mária művészettörténész, az Eötvös Loránd Tudományegyetem professzor emeritája – Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályafutása során az egyetemes és a magyar művészet-történet területén folytatott, kiemelkedő színvonalú munkájáért; mely hivatástudatát megfellebbezhetetlen szakmai tudással ötvöző, könyvek, publikációk és ismeretterjesztő előadások sorát felvonultató életművéért. **Szovák Kornél** Fraknói Vilmos-díjas klasszika-filológus, középkorkutató, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Történettudományi Intézete Medievisztika Tanszékének egyetemi docense – Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályafutása során az ókori, illetve középkori magyar történelem írott forrásainak kutatása, feltárása és kiadása területén végzett, értékőrző munkájáért, valamint a nemzetközi tudományos együttműködés keretében megvalósuló, *A magyarországi középkori latin-ság szótára* című kötet elkészítésében vállalt, kimagasló szerepéért.

A Magyar Érdemrend középkeresztje, polgári tagozat

Böcskei László, a Nagyvárad-i Római Katolikus Egyházmegye püspöke – a bánsági és partiumi történelmi régiókban élő magyarság körében végzett lelkipásztori szolgálataért, valamint identitásuk, illetve kulturális örökségük megőrzésében vállalt szerepéért. **Cserhádi Ferenc**, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-buda-pesti segédpüspök, a Magyar Diaszpóra Tanács Egyházi és Cserkész Szervezetek Regionális Ülésének társelnöke – a diaszpórában élő magyar nemzetársaink anyanyelvű hitéletének biztosításáért, valamint a keresztény értékek továbbadása érdekében végzett, több évtizedes, odaadó szolgálataért. **Palánki Ferenc**, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöke – több évtizedes lelkipásztori szolgálataért, valamint a papnövendékek szellemi és lelki felkészítését szolgáló nevelői tevékenységéért. **Szekely János**, a Szombathelyi Egyházmegye püspöke – a Katolikus Egyház társadalmi tanítását valóra váltó, a roma kisebbséget önzetlenül felkaroló lelkipásztori szolgálataért, valamint a magyarországi vallási felekezetek közötti párbeszéd elmélyítésében vállalt szerepéért. **Ternyák Csaba** metropolita, az Egti Főegyházmegye érseke – több évtizedes, odaadó lelkipásztori szolgálataért, kiemelkedő egyházdiplomáciai szerepéért, valamint a katolikus nevelés érdekében végzett munkájáért.

Egyházi személyeket tüntettek ki nemzeti ünnepünk alkalmából

A Magyar Érdemrend tisztikeresztje, polgári tagozat

Gloviczki Zoltán, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektora, az Oktatási Hivatal korábbi elnöke, az Emberi Erőforrások Minisztériumának volt helyettes államtitkára – a pedagógusképzés iránti elkötelezettségéért, valamint elhivatott oktatói és kimagasló színvonalú oktatásirányítói tevékenységéért. **Mikolai Vince** pápai prelátus, címzetes prépost, főszékesegyházi kanonok, a Miskolc-Diósgyőri Római Katolikus Plébánia plébánosa – az Egri Főegyházmegye és a helyi közösségek szolgálataért, különösen a szegények felkarolása iránt elhivatott lelkipásztori pályájáért, valamint keresztény kulturális szervezőtevékenységéért. **Seszták István Pál**, a Hajdúdorogi Főegyházmegye főhelynöke – a Szent Lukács Görögkatolikus Szeretetszolgálat létrehozásában, illetve a hátrányos helyzetűek, a fiatalok és a családok felkarolásában vállalt szerepéért, valamint a Görögkatolikus Egyház értékeit a hazai és határon túli magyar közösségekben képviselő szolgálataért. **Zarándy Ákos**, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet tudományos tanácsadója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karának egyetemi tanára – a biológiai motívumok vizuális érzékelőkkel kapcsolatban folytatott, nemzetközi szinten is elismert kutatási tevékenységéért, valamint az egyetemi oktatás és a doktori képzés területén végzett, kiemelkedő munkájáért.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztje, polgári tagozat

Bacsmai László, a Mohácsi Esperesi Kerület esperese, a Mohácsi Római Katolikus Plébánia plébánosa – több évtizedes papi szolgálata során a Magyarországon élő horvát nemzetiség lelkipásztori ellátásáért, valamint a közösségépítés területén végzett munkájáért. **Balázs Pál** címzetes apát, nyugalmazott plébános, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola volt rektora – a hazai katolikus felsőoktatásban, mindenekelőtt a papnevelésben betöltött, kiemelkedő szerepéért, valamint Balatonkenesén, illetve a környékbeli településeken végzett, több évtizedes, példaértékű lelkipásztori szolgálataért. **Bodonovich Jenő** ügyvéd, volt média- és hírközlési biztos, az Országos Katolikus Rádió Alapítvány Kuratóriumának elnöke, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia korábbi jogi képviselője – a Magyar Katolikus Egyház szolgálataiban végzett, magas színvonalú jogászai munkájáért, az egyházi szervezetek és a civil szféra jogi kereteinek kialakításában vállalt szerepéért, valamint a hazai média és hírközlés területén végzett emberi jogi tevékenységéért. **Dávid György**, a sepsiszentgyörgyi Krisztus Király Plébánia plébánosa – az erdélyi magyarság körében végzett lelkipásztori, evangelizációs és közösségszervező munkájáért. **Galsi János** római kato-

likus lelkipásztor, az ajaki Nagyboldogasszony Plébánia lelkesze – négy évtizedes lelkipásztori szolgálata során a hátrányos helyzetű, állami gondozott gyermekek, illetve fiatalok felkarolása, nevelése és hitoktatása érdekében végzett, odaadó munkájáért. **Havas István Zoltán**, a Brüsszeli Magyar Katolikus Közösség lelki-

pásztora – a belgiumi, hollandiai és luxemburgi diaszpórában élő magyarság összefogása iránt elkötelezett lelkipásztori, tanítói és közösségépítő szolgálataért. **Horváth Zoltán István** protonotárius kanonok, esperes, az Avilai Nagy Szent Teréz templom plébánosa, a budapesti Szent Margit Gimnázium volt hittan tanára – a gyermekek nevelése és hitének erősítése iránt elhivatott, példaértékű hittan tanári tevékenységéért. **Illés Albert** jezsuita szerzetes – a Mindszenty József temetésén elhangzott beszéd (a fizikai megtorlást és az egyházi tevékenységtől való eltiltást vállaló) bátor terjesztéséért, keresztény elvei melletti példaértékű kiállásáért, valamint a rendszerváltoztatás után a magyar jezsuita rendtartomány tagjaként végzett lelkipásztori szolgálataért. **Király Árpád**, a Temesvári Egyházmegye főesperese, az arad-ségai Liseux-i Kis Szent Teréz Plébánia plébánosa – az erdélyi magyarság megmaradása, valamint kulturális és hitbeli értékeinek megóvása iránt elhivatott, több mint három évtizedes lelkipásztori szolgálataért és közösségépítő tevékenységéért. **Küsmődi Attila**, a szamosújvári Alkantárai Szent Péter Plébánia plébánosa – a Gyulafehérvári Érseki Levéltár korszerű nyilvántartó rendszerének kidolgozásában, valamint a szamosújvári katolikus templom felújításában vállalt szerepéért. **Legeza József**, a Budapest-Újpesti Görögkatolikus Parókia parókusa, a *Görögkatolikus Szemle* havilap egyik alapítója – a magyar görögkatolikus közösségeket évtizedek óta szolgáló lelkipásztori tevékenységéért, valamint szépirodalmi témájú ismeretterjesztő írásaiért. **Mándy Zoltán Pál** pápai prelátus, címzetes apát, főszékesegyházi kanonok, a Horti Római Katolikus Plébánia plébánosa – közel öt évtizedes lelkipásztori szolgálataért, kiemelkedő egyházközösség-szervezői tevékenységéért, a miskolci egyetemi hitoktatói képzés elindításáért, valamint az Egri Főegyházmegye érdekében végzett, odaadó munkájáért. **Molnár Alajos** protonotárius, kanonok, pápai káplán, a budapesti Regnum Marianum Plébánia plébánosa – több évtizedes papi, az ifjúság nevelésében végzett, elkötelezett szolgálataért. **Orosz István** görögkatolikus pap, a Máriapócs Nemzeti Kegyhely igazgatója – a határon túli magyarság körében végzett, elkötelezett szolgálataért, valamint a hazai görögkatolikus hívők összefogását szol-

gáló, kiemelkedő közösségépítő munkájáért. **Papp Miklós**, a Hajdúdorogi Főegyházmegye parókusa, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Morálteológiai Tanszékének tanszékvezető főiskolai docense – két évtizedes lelkipásztori szolgálataért, közérthetően megfogalmazott morálteológiai útmutatásaiért, valamint közösségépítő, élet- és családvédő tevékenységéért. **Papp Tibor** görögkatolikus pap, a Nyíregyházi Egyházmegye főhelynöke – az újonnan alapított egyházmegye intézményi rendszerének kialakításában és bővítésében vállalt szerepéért, több mint két évtizedes lelkipásztori szolgálataért, valamint a papi hivatást népszerűsítő, nagy hatású hittanári munkájáért. **Pásztor Bazil Tibor** nyugalmazott görögkatolikus esperes, parókus, a Jeruzsálemi Szent Lázár Katonai és Kórházi Lovagrend káplánja – a maradandó közösségek létrehozásáért, valamint az egyházi épületek fejlesztése és igényes felújítása iránt elhivatott, több évtizedes lelkipásztori és tanítói szolgálataért. **Radó Tamás**, a kapuvári Szent Anna Római Katolikus Plébánia plébánosa – több évtizedes egyház-, illetve közösségépítő munkájáért, valamint a kapuvári keresztény szellemiségű oktatás és nevelés intézményi kereteinek kialakításában vállalt szerepéért. **Somos László**, a Kaposvári Egyházmegye általános helynöke, a kaposfői Szent Vendel Plébánia plébánosa – a szegénysorban élők, különösen a hátrányos helyzetbe került roma családok megsegítése érdekében végzett, önzetlen lelkipásztori szolgálataért. **Szilvágyi Zsolt** püspöki helynök, a Temesvár-Józsefváros Római Katolikus Plébánia plébánosa – a temesvári magyar katolikus közösség körében végzett, példaértékű szolgálataért. **Thaisz Miklós**, a Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítványának ügyvezetője – a hátrányos helyzetű településeken működő köznevelési intézmények értékalapú és innovatív fejlesztése érdekében végzett, kiemelkedő munkájáért. **Varga János** kanonok, főesperes, a budaörsi Nepomuki Szent János Plébánia plébánosa – a Budaörsön élő német kisebbség hagyományainak ápolása, illetve a település katolikus templomának és szakrális emlékeinek megóvása érdekében végzett, a rábizottakat több mint hat évtizedes elkötelezetten szolgáló lelkipásztori tevékenységéért. **Wettstein József** piarista szerzetes, a Váci Piarista Rendház házfőnöke, a váci és a budapesti Piarista Gimnázium tanára – a teremtett világ matematikai absztrakciók és hit általi megismerésére ösztönző, több évtizedes, elhivatott pedagógusi munkájáért, valamint az Országos Ökumenikus Diákkonferencia megalapításában vállalt szerepéért. **Zlinszky János** szakbiológus, a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem Víz tudományi Kara Víz- és Környezetpolitikai Tanszékének egyetemi docense, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara Környezetjogi és Versenyjogi Tanszékének egyetemi docense – a környezetjog, illetve -politika területén végzett, több évtizedes, magas színvonalú kutatói-oktatói munkájáért, valamint a teremtett világ védelmének fontosságát hirdető, szemléletformáló tudományos pályafutásáért.

Magyar Arany Érdemkereszt, polgári tagozat

Barta József István, az edelényi Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője – a hátrányos helyzetű gyermekek oktatása és tehetséggondozása érdekében kreatív pedagógiai módszerek alkalmazásával végzett munkájáért. **Bertók Gábor** régész, a Janus Pannónius Múzeum főmuzeológusa, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Régészettudományi Intézete Roncsolásmentes Régészeti Tanszékének adjunktusa, megbízott tanszékvezetője – a mohácsi csata egykori helyszínének kutatása során végzett, fáradhatatlan munkájáért, valamint jelentős nemzetközi régészeti feltárásokban vállalt szerepéért. **Boldvai Márton Bertalan**, a Csomai Premontrei Prépostság perjele, a Csomai Nagyboldogasszony Plébánia plébánosa – a premontrei rend magyarországi tanítói missziójának szervezésében, valamint több gimnázium és általános iskola, illetve a prépostság működési feltételeinek megteremtésében vállalt szerepéért. **Ewa Gamon**, a pesthidegkúti Segítő Szűz Mária Leányai Don Bosco Nővérek közösségének tagja – a Don Bosco Nővérek pesthidegkúti oratóriumának működtetése, valamint a gyermekek hitbeli nevelése és szabadidejük tartalmas eltöltésének biztosítása érdekében végzett szerzetesi szolgálataért. **Simó Gáspár**, a csikszereadi Segítő Mária Római Katolikus Teológiai Líceum lelki igazgatója, a Romániai Magyar Cserkészszövetség római katolikus lelkivezetője – az erdélyi magyar fiatalok nevelése, illetve identitásának megőrzése érdekében végzett, odaadó munkájáért. **Szónoczki János Mihály**, a Miskolci Egyházmegye nyugalmazott görögkatolikus papja, a Magyarországi Ruszinok/Rutének Országos Szövetségének elnökhelyettese – a Magyarországon élő ruszin közösség összefogásában, illetve képviselői letében vállalt szerepéért, valamint kultúrájának ápolását és széles körű népszerűsítését szolgáló tevékenységéért. **Szöke Zsigmond Zsófia**, a hamiltoni Arany János Magyar Iskola igazgatója – a hamiltoni magyar katolikus közösség körében, illetve az észak-amerikai magyar cserkészet keretein belül végzett nyelv-, kultúra- és hagyományörző tevékenységéért. **Uzsálné Pécsi Rita** neveléskutató, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola főiskolai docense, a Keresztény Neveléstudományi Kutatóműhely vezetője – a keresztény értékrenden, illetve az érzelmi intelligencia fejlesztésén alapuló organikus pedagógiai módszer képviselőjeként végzett, kiemelkedő tudományos és oktatói munkájáért.

Magyar Ezüst Érdemkereszt, polgári tagozat

Fritzné Tőkés Éva sajtóreferens, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Sajtószolgálatának vezetője – a Magyar Katolikus Egyház és a média világa közötti kommunikáció koordinálása terén végzett, színvonalas munkájáért. **Kissné Jankovics Rozália**, a Dabas-Sári Szent János Katolikus Általános Iskola tanára – közel négy évtizedes pedagógusi pályafutásáért, valamint a nehéz sorsú diákok körében folytatott tehetséggondozó tevékenységéért. **Veisz Endréné**, a pápai Szent Anna Római Katolikus Óvoda nyugalmazott vezetője – közel három évtizeden át odaadóan végzett intézményvezetői munkájáért.

Forrás: Magyar Közlöny
Fotó: Kormány.hu

Bibliai szöveget tartalmazó tekercsre bukkantak

Jelentős leletek a Júdeai-sivatagban, a Holt-tenger közelében

Hatvan év után ismét bibliai szöveget tartalmazó tekercsek maradványaira, illetve más jelentős régészeti leletekre is bukkantak Izraelben, a Júdeai-sivatag barlangjaiban, a Holt-tenger közelében – jelentette a Jediót Ahronót tel-avivi napilap Ynet című hírportálja március 16-án.

Az Izraeli Régészeti Hatóság (IAA) kutatói által feltárt egyik, több tucat apró darabkára szakadozott, csaknem kétezer éves pergamentekercs Zakariás próféta könyvének részletét tartalmazza: „Ezeket kell azonban megtartanotok: Igazat mondatok egymásnak, hűséggel és békével szolgáltatások igazságot kapuitokban. És egyiktek se gondoljon szívében rosszat felebarátja ellen, se ne szeressétek a hamis es-

Kohbáról kapta a nevét – a szerk.) idején halhattak meg.

A pergamentöredékek mellett szintén a Bar Kohba-felkelés korából származó érmék kerültek elő, amelyek a korszak tipikus zsidó szimbólumait tartalmazzák, köztük hárfát és datolyapálmát. A kutatók nyíl- és dárdadarabkákat, szövetmaradványokat, szandált, még tetű elleni fésűt is találtak a valószínűleg legnagyobb, de kevés írásos forrással dokumentált zsidó felkelés idejéből.

Egy másik jelentős régészeti leltre bukkantak a sivatag Murabat nevű barlangjában: egy hatalmas, 90-100 literes, nádból készített és fűvel lezárt kosárra, amely a rendkívül meleg és száraz éghajlatnak köszönhetően kiváló állapotban maradt fenn. Ez a világ legrégebbi fennmaradt kosara; Elisabetta Boaretto, a Rechóvot városbeli Weizman Tudományos Intézet kutatója szerint tíz és fél ezer évvel ezelőtt készíthették, az újkőkorból, amikor a térségben még nem jelent meg a fazekasság. A kosár valószínűleg raktározásra szolgált.

Az IAA 2017-ben nagyszabású régészeti feltárásokba kezdett a Júdeai-sivatagban, a Holt-tenger nyugati partjának szikláinál, hogy megmentsse az utókornak

a kincseket a régiségtolvajok elől. A szakemberek eddig 80 kilométernyi szakaszt vizsgáltak át a legmodernebb technológiákkal; többek közt drónokkal mérik fel a legnehezebben megközelíthető helyeket.

A 20. század legnagyobb régészeti szenzációjának tartott holt-tengeri tekercseket is ezeknél a szikláknál, a Júdeai-sivatag barlangjaiban találták meg. A sérült és töredezett pergamenekre héber, arámi és görög nyelven többek közt bibliai szövegek legkorábbi ismert változatát, a Bibliába be nem került apokrifeket, valamint kommentárokat és misztikus műveket írtak szerzőik, akiknek kilétéről maig tudományos vita zajlik.

Forrás: MTI
Fotó: Pixabay

küt, mert mindez olyan dolog, amit gyűlölök – mondja az Úr.” (Zak 8,16-17)

A tekercstöredékeken a tizenkét kisprófeta szövegei olvashatók, Zakariás mellett Náhum könyvének sorai, így valószínűleg az 1952-ben fölfedezett tekercs hiányzó része került elő. A szöveget főként görög nyelven írták, de Isten nevét a babiloni fogság előtti korra jellemző héber betűkkel jelölték rajta.

Az új szövegmaradványok a Horror-barlangból kerültek elő, mely azért kapta nevét, mert feltárásakor, az 50-es években negyven holttestet, gyermekeket, nőket és férfiakat találtak benne, akik a Római Birodalom elleni Bar Kohba-felkelés (a zsidók lázadása a Római Birodalom ellen, Hadrianus császár uralkodása idején, 132-135-ben, mely vezetőjéről, Bar

Ahol Szűz Mária és Szent József is megjelent

Vatikáni elismerést kap az írországi szent hely

Nagy öröm érte az ír Egyházat: a Szent-szék hivatalosan elismerte knocki nemzeti kegyhelyüket mint nemzetközi eucharisztikus és máriás kegyhelyet, ahol Szűz Mária Szent Józseffel és Szent János evangélistával együtt megjelent.

Michael Neary tuami érsek jelentette be a hírt, mivel a főegyházmegye területén található a kegyhely, ahol 151 évvel ezelőtt megjelent a Szűzanya, Szent József és Szent János evangélista, egy oltár közelében, melyen egy bárány volt látható.

Március 19-én, Szent József ünnepén fogja Ferenc pápa nemzetközi rangra emelni a knocki kegyhelyet. A Szentatya videoösszeállításban mondja el homíliáját a 19.30-kor kezdődő szentmisén, melyet a knocki kegyhely kápolnájában mutat be Neary érsek és a szentély rektora, Richard Gibbons atya.

A tuami érsek szerint mindez mérföldkövet jelent a legnépszerűbb írországi zarándokhely történetében. Mélyszéges háláját fejezte ki Ferenc pápának és a Szentszéknek, amiért elfogadta a püspökök által benyújtott kérvényt. Michael Neary rámutatott, milyen szerencsés és nagy jelentőségű az időzítés, vagyis hogy Szent József ünnepén emeli nemzetközi rangra a pápa a kegyhelyet, éppen a Jézus nevelő-apjának szentelt évben.

A jelenés is kapcsolódik Szent Józsefhez, hiszen 151 évvel ezelőtt, 1879. augusztus 21-én tizenötén voltak a szemtanúi annak, hogy a Szűzanya fehér ruhában megjelent, Szent Józseffel együtt.

Ezután zarándoklatok indultak Knockba, melynek jelentőségét az is mutatja, hogy Szent II. János Pál pápa 1979-ben, a jelenések századik évfordulóján fölkereste a kegyhelyet, és Aranyrózsával ajándékozta meg.

Kalkuttai Szent Teréz anyja is ellátogatott Knockba 1993-ban, majd 2018-ban Ferenc pápa is, a dublini családtalálkozó alkalmával. Akkor azt kérte a Szűzanyától, hogy járjon közben a visszaélések áldozataiért, és erősítse meg a keresztény család tagjait abban az elkötelezettségükben, hogy ilyesmi soha többé ne történhessen meg – tette hozzá a tuami érsek.

A knocki Mária-tiszteletet 1936-ban engedélyezték, miután az erre a célra felállított egyházi bizottság megvizsgálta és hitelesnek ismerte el a jelenéseket.

A kegyhely az Ír-sziget nyugati partvidékének középső részén, Mayo megyében található. Évente több mint másfél millió zarándok keresi fel, hogy a Szűzanya égi pártfogását kérje. A kegyhelyen számos csodás imameghallgatást és gyógyulást dokumentáltak a jelenéseket követő napokban.

Ferenc pápa 2018-as látogatásakor 2019-ben az ír Egyház csodásnak, tudományosan magyarázhatatlannak ismert el egy gyógyulást. Egy sclerosis multiplexben szenvedő, teljesen lebénult nőt megáldottak a szentségtartóval a betegek áldása során, majd újra jární kezdett, és meggyógyult.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

Ismét nyilvánosak a misék és a közös imák Fatimában

Ismét bemutatnak nyilvános szentmiséket a portugáliai Mária-kegyhelyen március 15-étől, valamint újraindult a közös rózsafüzér-imádság és a vesperások. Ugyanakkor továbbra is közvetítik élőben a szertartásokat a fatimai kegyhely weboldalán és közösségi médiafelületein.

Napi hat misén vehetnek részt a hívek Fatimában: 7.30, 9, 11, 15 és 18.30 órákor a Szentháromság-bazilikában és 12.30-kor a Jelenések-kápolnában. A rózsafüzért 12, 18.30 és

21.30 órákor a Jelenések-kápolnában imádkozzák, hétfőn délelőtt 10 órákor is. Vasárnap 17.30-kor a Rózsafüzér Szűzanya-bazilikában mondják a vesperást.

A hívek részvételével bemutatott szertartásokat január 23-án függesztették fel a Covid-19-járvány újabb hulláma miatt. Március 15-én, hétfőn reggel 9-kor már jelentős számú zarándok vett részt a liturgián – adja hírül a fatimai kegyhely portálja. Kedden minden szertartáson a járvány európai áldozataiért imádkoztak, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) elnökeinek kezdeményezéséhez csatlakozva. Ebből az alkalomból a fatimai kegyhelyen egybegyűltek a portugál egyházak és szerzetesrendek képviselői, és megemlékeztek arról a több mint 800 ezer emberről, akik a Covid-19-vírus

miatt haltak meg Európában. Ez is egy módja, hogy az Egyház kifejezze együttérzését mindazoknak, akik a koronavírussal küzdenek.

„Nem hallgathatók arról az örömről, hogy újra együtt vagyunk itt – hangsúlyozta Miguel Sottomayor, a kegyhely káplánja a hétfő reggeli szentmisén. – Ahogy mindannyiúnknak nagyon nehéz volt ezt

az időt az Eucharisztia nélkül eltölteni, úgy nekünk, a kegyhely káplánjainak, akiknek az a küldetésünk, hogy befogadjuk a híveket, az a tény, hogy nem voltak zarándokok, olyan tapasztalat volt, amely mély hatást gyakorolt ránk. Dicsérjük az Urat, hogy megadta nekünk a mai lehetőséget” – buzdított Miguel atya.

„Egy pap mindig megünnepelheti az Eucharisziát, de minket azért szenteltek fel, hogy szolgáljunk és Istentől beszéljünk népének – tette hozzá. – Éppen ezért bennünk is nyomot hagyott az a tapasztalat, hogy az üres padokhoz szólunk a karantén időszakában, amikor a szentmiséket a közösségi és egyéb médián keresztül közvetítettük.”

A fatimai kegyhelyről folytatják az élő szentmise-közvetítéseket 11, 18.30 és 21.30 órákor a kegyhely honlapján, YouTube-csatornáján, Facebook-oldalán és a Meo Kanal 707070 csatornán. A 11 és 18.30 órákor tartott miséket hétfőtől vasárnapig a Cano Nova rádió és televízió is sugározza, míg a Radio Renascença hétfőtől péntekig az esti fél 7-es szentmisét közvetíti. Nagybőjt idején pénteken, 16 órákor a via crucist is közvetítik.

Újra megnyílt a Casa de So Miguel (Szent Mihály háza) épületében ideiglenesen létesített könyvesbolt is. Április 5-én a múzeumi terek és a Fatima arcai – egy spirituális vidék arcai című kiállítás is megnyílik.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Santuário de Fátima
Facebook-oldala

